HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 5/2013 Cena $ 2.50 MAY 2013

Cyrilometodějská slovanská bohoslužba

Na Eskvilinu, jednom ze sedmi historických pahorků Říma, stojí jedna z nejnavštěvovanějších bazilik, bazilika Panny Marie Větší či Sněžné (Santa Maria Maggiore), původně zvaná Panna Maria U jesliček. Pro Slovany je významná schválením slovanské liturgie věrozvěstům Cyrilu a Metoději. Když papež Hadrián II. přes námitky odpůrců povolil roku 868 užívání staroslověnského jazyka jako jazyka bohoslužebného, položil na znamení rovnocennosti a liturgické správnosti Cyrilův překlad Písma svatého a dalších bohoslužebných knih na oltář v tomto kostele, posvětil je a spolu s oběma bratry a římskými preláty nad nimi sloužil slavnostní mši. V tomto největším římském mariánském chrámu sloužil Metoděj také svou první mši po vysvěcení na kněze. Schválení slovanské bohoslužby, v této bazilice připomíná pamětní deska v křestní kapli (první kaple od vchodu vpravo), kterou zde umístili Slováci.

Konstantin a Metoděj se na cestu do Říma vydali v roce 867. Nejprve putovali z Moravy do slovinské Pannonie ke knížeti Kocelovi. Zůstali u něho půl roku. Tam asi dojednali plán misijního působení i mezi těmi Slovany, kteří žili na území akvilejského patriarchátu. K tomu však bylo třeba dovolení akvilejského patriarchy v Benátkách. Zde musel Konstantin obhajovat oprávněnost slovanské bohoslužby u Slovanů před akvilejským a benátským kněžstvem a biskupy, kteří přes své živé styky s Řeky neměli porozumění pro tuto novotu. Tím ovšem padala i naděje, že by mu patriarcha vysvětil slovanské žáky na kněze. Nezbývalo než se obrátit na papeže. Svatí bratři tak učinili asi prostřednictvím řeckých mnichů, kterých bylo v Benátkách dosti. Když došla příznivá odpověď, vzali ostatky sv. Klimenta a z Benátek po lodi do Ravenny a odtud po souši vydali se na cestu do Říma, aby od papeže dosáhli schválení svých záměrů. Úpravu církevně-politických poměrů na Velké Moravě podle přání knížat Rastislava i Kocela. K tomu cíli doufali svatí bratři dosáhnout od papeže posvěcení na biskupa některého z nich a zřízení biskupství, vysvěcení slovanských žáků na kněze a povolení slovanské bohoslužby.

Slovanská bohoslužba

Liturgický vývoj na východě. - V otázce bohoslužebného jazyka se prvotní Církev rozhodovala vždy pro jazyk živý. Bohoslužby se konaly v takovém jazyce, jakým mluvila ta která křesťanská obec. Písmo svaté i bohoslužebné knihy byly překládány do národních jazyků. Tak vznikla na východě řada národních liturgií (syrská, řecká, egyptská). I tam, kde bylo evangelium zprvu hlásáno řecky nebo syrsky, jako v Arménii a Gruzínsku, ustálila se pak liturgie v jazyku národním: arménská, gruzínská. Liturgie se dokonce v obcích měnila, když se tam začalo mluvit jinak. Nejrozšířenějším národním liturgickým jazykem byla řečtina, která do poloviny 3. století převládala i v Římě: teprve roku 375 zde musela definitivně ustoupit latině.

Tato okolnost v používání národních jazyků v křesťanské bohoslužbě vládla ovšem v prvních stoletích, kdy Církev byla ještě jednotná a nebyl východní rozkol.

Egypťané a Byzantinci všude překládali řeckou liturgii a bibli do místních jazyků. Přes některá období nacionální pýchy a úsilí zavádět všude řeckou liturgii i jazyk - takovou dobou bylo např. 9. století - zůstali vcelku této tradici věrni. V 10. století překládali své bohoslužebné knihy do arabštiny, v 17. století do rumunštiny a v nové době do všech jazyků a nářečí, kde jejich misionáři působili u baltských národů, v Japonsku, Číně, u amerických Indiánů a Eskymáků. Jedině syrští nestoriáni, kteří se dostali až do Indie a Číny, podrželi v bohoslužbě všude syrštinu.

Jiný liturgický vývoj byl na Západě. - Tam byla nejrozšířenějším živým liturgickým jazykem latina. Ta se stala postupem času sice mrtvým jazykem, ale byla srozumitelná všem románským národům. Latinská liturgie byla zaváděna i u všech nově obrácených nerománských národů, a to do té míry, že se tam do 16. stol. problém překladu latinské liturgie do národního jazyka vůbec nevyskytl. Latinsky se dokonce i kázalo a katechisovalo. Anglosasové, obrácení sv. Augustinem v 7. století, přijali nejen latinskou bohoslužbu, ale i mnoho latinských slov do svého jazyka. Latina ovládla celý Západ. Proto i počátky národních literatur západních křesťanských národů byly latinské. Tak se stala latina nejen bohoslužebným, ale i kulturním a do jisté míry i politickým pojítkem křesťanských národů na západě.

Relikvie Ježíšových jesliček pod hlavním oltářem baziliky Panny Marie Větší v Římě

Slovanská bohoslužba, kterou začali na Velké Moravě zavádět sv. Cyril a Metoděj, byla tedy z byzantského stanoviska běžnou misionářskou metodou, obvyklou na Východě. Je pravda, že právě v jejich době se cařihradští vládci snažili zavádět z mocenských důvodů řeckou bohoslužbu i u nově obrácených národů Chazarů a Bulharů, ale svatí bratři pokračovali v původní tradici a zavedli slovanskou bohoslužbu.

Pokračování na str. 20

Foto na titulní straně: Bazilika Santa Maria Maggiore v Římě, kde byla schválena slovanská bohoslužba

Květen - měsíc matek

Panny Marie, Matky nebeské a matek pozemských, které nám daly život

Matko Boží, neslýcháno

Matko Boží, neslýcháno,
že by někdo v těžkosti
nadarmo se, svatá Panno,
utíkal k tvé milosti.

Matko Krista, Matko spásy,
hvězdo naše, z nebe hleď;
vyslyš našich proseb hlasy,
světlem svým nás k cíli veď.

Jako plavcům v širém moři,
nám též vůdčí hvězdou buď,
utěš srdce v každém hoři,
světlem lásky naplň hruď.

Matko Boží, jejíž kráse
andělů se koří sbor,
sviť nám z nebe k naší spáse,
ukroť živlů moc i vzdor.

Z moře světa, z bouřných virů
uveď, Matko, děti své
v tichý přístav štěstí, míru,
kam nás tvůj Syn v lásce zve.

Ó Královno nebeská,
celý svět to dosvědčuje,
že kdo v tebe důvěřuje,
dobrou Matku v tobě má:
ty ho slyšíš a vyslyšíš
ve své lásce přečisté
jeho prosby zajisté.

Kancionál č. 807

Chci zpívat dnes, maminko, píseň o tvém životě,
a nevím, neselže-li mi hlas,
o všem, co jsi prožila, o tvé dobrotě
a z čeho ti zbělel vlas.

Byly doby, kdy hlavu tvou zdobily tmavé kučery
a ruměnec na tvářích zdobil tvou líc,
když s dětmi jsi na louce běhala, kde včelky bzučely
a zvonil tvůj smích - ty časy nevrátí se víc.

Ve vůni kadidla a voskovic jsi věrnost přísahala –
na bedra ti připevnily uzel starosti,
a jak léta šla, všechny nás děti jsi v náruči vystřídala
a pomalu čas ujídal z krajíce tvé mladosti.

Zpívat chci o tom, jak blaze nám bylo
vyrůstat pod tvým zrakem bedlivým,
vychovat děti, toť velké dílo,
a ty jsi to dovedla svým příkladem velikým.

Každý z nás jednou však stanul na rozcestí
a cesty naše rozešly se na všechny strany,
tvá hlava zbělela starostí o naše štěstí
a nám zůstala jen vzpomínka na domov
a na tebe, obraze malovaný.

Má píseň doznívá uprostřed sloky.
Nikdo snad nevyzpívá, co cítí matka k dítěti.
Nedozpívá ji ani šum a ani hukot řeky.
Nikdy ji též nešeptala růže poupěti.

Helena Souralová - Vyznání

LITURGICKÁ ČTENÍ

7.neděle velikonoční - 12.května 2013

1.ČTENÍ - Sk 7, 55-60

Čtení ze Skutků apoštolů.

Štěpán, plný Ducha svatého, pohleděl k nebi a spatřil Boží slávu a Ježíše, jak stojí po Boží pravici. A zvolal: „Vidím nebesa otevřená a Syna člověka, jak stojí po Boží pravici!“ Oni se však dali do velkého křiku, zacpávali si uši a všichni se na něho zuřivě vrhli. Pak ho vyhnali ven za město a začali ho kamenovat. Svědkové si přitom složili svrchní šat k nohám jednoho mladého muže - jmenoval se Šavel. Tak Štěpána kamenovali. A on se modlil: „Pane Ježíši, přijmi mého ducha!“ Klesl pak na kolena a hlasitě zvolal: „Pane, nepřičítej jim tento hřích.“ A po těchto slovech skonal.

2.ČTENÍ - Zj 22, 12-14. 16-17.20

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, uslyšel jsem hlas, který mi řekl: „Hle, přijdu brzy a moje odplata se mnou, abych odměnil každého podle jeho činů. Já jsem alfa i omega, první i poslední, začátek i konec. Blaze těm, kdo si vypírají šaty; budou mít právo na strom života a na vstup branami do Města. Já, Ježíš, poslal jsem svého anděla, aby vám svědčil o tom, co se týká církevních obcí. Já jsem výhonek z Davidova kořene a Davidův potomek, zářivá jitřní hvězda.“ Duch i nevěsta volají: „Přijď!“ Kdo to slyší, ať také zvolá: „Přijď!“ A kdo žízní, ať přijde: kdo touží po živé vodě, ať si ji vezme zadarmo. Ten, kdo to zaručuje, říká: „Ano, přijdu brzy!“ Amen, přijď, Pane Ježíši!

EVANGELIUM - Jan 17, 20-26

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš pozvedl oči k nebi a modlil se: „Otče svatý, prosím nejen za své učedníky, ale také za ty, kdo pro jejich slovo uvěří ve mne: ať všichni jsou jedno. Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni ať jsou jedno v nás, aby svět uvěřil, že ty jsi mě poslal. A slávu, kterou jsi dal mně, dal jsem já jim, aby byli jedno, jako my jsme jedno: já v nich a ty ve mně. Tak ať i oni jsou v dokonalé jednotě, aby svět poznal, že ty jsi mě poslal a žes je miloval, jako jsi miloval mne. Otče, chci, aby tam, kde jsem já, byli se mnou i ti, které jsi mi dal, aby viděli mou slávu, kterou jsi mi dal, protože jsi mě miloval už před založením světa. Spravedlivý Otče, svět tě nepoznal, ale já jsem tě poznal, a títo moji učedníci poznali, že jsi mě poslal. Dal jsem jim poznat tvé jméno a dám poznat, aby láska, kterou jsi mě miloval, byla v nich a abych byl i já v nich.“

Seslání Ducha svatého - 19.května 2013

1.ČTENÍ - Sk 2, 1-11

Čtení ze Skutků apoštolů.

Nastal den letnic a všichni byli společně pohromadě. Najednou se ozval z nebe hukot, jako když se přižene silný vítr, a naplnil celý dům, kde se zdržovali. A ukázaly se jim jazyky jako z ohně, rozdělily se a nad každým z nich se usadil jeden. Všichni byli naplněni Duchem svatým a začali mluvit cizími jazyky, jak jim Duch vnukal, aby promlouvali. V Jeruzalémě bydleli zbožní židé ze všech možných národů pod nebem. Když se ten zvuk ozval, hodně lidí se sběhlo a byli ohromeni, protože každý z nich je slyšel, jak mluví jeho vlastní řečí. Žasli, divili se a říkali: „Ti, co tak mluví, nejsou to Galilejci? Jak to tedy, že každý z nás slyší svou mateřštinu? My Partové, Médové, Elamité, obyvatelé Mezopotámie, Judska a Kapadokie, Pontu a Asie, Frýgie a Pamfýlie, Egypta a lybijského kraje u Kyrény, my, kteří jsme připutovali z Říma, židé i proselyté, Kréťané i Arabové: slyšíme, jak našimi jazyky hlásají velké Boží skutky.“

2. ČTENÍ - Řím 8,8-17

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Ti, kdo žijí svému tělu, nemohou se líbit Bohu. Ale vy žijete ne podle těla, nýbrž podle Ducha, jestliže skutečně ve vás přebývá Duch Boží. Kdo totiž nemá Kristova Ducha, ten není jeho. Je-li však ve vás Kristus, tělo je podrobeno smrti kvůli hříchu, ale duch je plný života, protože je ospravedlněn. A když sídlí ve vás Duch toho, který z mrtvých vzkřísil Ježíše, pak ten, který z mrtvých vzkřísil Krista Ježíše, probudí k životu i vaše smrtelná těla svým Duchem, který sídlí ve vás. Nuže, bratři, nejsme vázáni povinnostmi k tělu, že bychom museli žít, jak chce tělo. Žijete-li totiž tak, jak chce tělo, musíte umřít; jestliže však s pomocí Ducha ničíte záludnosti těla, budete žít. Neboť všichni, kdo se dávají vést Božím Duchem, jsou Boží synové. Nedostali jste přece ducha otroctví, že byste museli znova žít ve strachu. Dostali jste však ducha těch, kdo byli přijati za vlastní, a proto můžeme volat: „Abba, Otče!“ Spolu s naším duchem to potvrzuje sám Duch svatý, že jsme Boží děti. Jsme-li však děti, jsme i dědici: dědici Boží a spoludědici Kristovi. Musíme ovšem jako on trpět, abychom tak mohli spolu s ním dojít slávy.

EVENGELIUM - Jan 14,15-16.23b-26

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Jestliže mě milujete, budete zachovávat má přikázání. A já budu prosit Otce, a dá vám jiného Přímluvce, aby s vámi zůstal navždy. Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo a můj Otec ho bude milovat a přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek. Kdo mě nemiluje, nezachovává moje slova. A přece slovo, které slyšíte, není moje, ale mého Otce, který mě poslal. To jsem k vám mluvil, dokud ještě zůstávám u vás. Ale Přímluvce, Duch svatý, kterého Otec pošle ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno ostatní, co jsem vám řekl já.

Nejsvětější Trojice - 26.května 2013

1.ČTENÍ - Př 8, 22-31

Čtení z knihy Přísloví

Toto praví Boží Moudrost: „Hospodin mě vlastnil na počátku svých plánů, odpradávna před svými skutky. Od věčnosti jsem utvořena, od začátku, dříve než povstala země. Než byly propasti, jsem se narodila, než byly prameny, bohaté vodou, dříve než byly zaklíněny hory, před pahorky jsem se narodila, dříve než učinil zemi a shromáždění vod, první hroudy země. Byla jsem tam, když rozpínal nebesa, když nad propastí vyměřoval obzor, když na výsostech upevňoval oblaka, když dával sílu pramenům oceánu, když určoval moři jeho meze, aby vody nepřekročily jeho břehy, když upevňoval základy země, tu jsem u něho přebývala jak nejmi-

lejší dítě, den co den jsem byla jeho potěšením, před ním jsem si v každou dobu hrála, hrála jsem si na okruhu jeho země, rozkoší mi bylo stýkat se s lidmi."

2. ČTENÍ - Řím 5,1-5

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Jestliže jsme ospravedlněni na základě víry, žijeme v pokoji s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista. Skrze něho totiž máme vírou přístup k této milosti a pevně v ní stojíme. Naše chlouba je také v tom, že máme naději dosáhnout slávy u Boha. Ale nejen to! Chlubíme se i souženími. Víme přece, že soužení plodí vytrvalost. Vytrvalost plodí osvědčenost, osvědčenost plodí naději. Naděje však neklame, protože Boží láska je nám vylita do srdce skrze Ducha svatého, který nám byl dán.

EVAGELIUM - Jan 16,12-15

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Měl bych vám ještě mnoho jiného říci, ale teď byste to nemohli snést. Ale až přijde on, Duch pravdy, uvede vás do celé pravdy. On totiž nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit to, co uslyší, a oznámí vám, co má přijít. On mě oslaví, protože z mého vezme a vám to oznámí. Všechno, co má Otec, je moje; proto jsem řekl, že z mého vezme a vám to oznámí."

Nejsvětějšího Těla a Krve Páně 2.června 2013

1. ČTENÍ - Gn 14, 18-20

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Melchizedech, král Šalemu, přinesl chléb a víno - byl knězem nejvyššího Boha - a požehnal Abrámovi slovy: „Požehnán buď Abrám od nejvyššího Boha, který stvořil nebe i zemi. Veleben buď nejvyšší Bůh, který ti vydal do rukou tvé nepřátele." Abrám mu dal desátek ze všeho.

2. ČTENÍ - I Kor 11, 23-26

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři! Co jsem od Pána přijal, v tom jsem vás také vyučil: Pán Ježíš právě tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, rozlámal ho a řekl: „Toto je moje tělo, které se za vás vydává. To čiňte na mou památku." Podobně vzal po večeři i kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva, potvrzená mou krví. Kdykoli z něho budete pít, čiňte to na mou památku." Kdykoli totiž jíte tento chléb a pijete z tohoto kalicha, zvěstujete smrt Páně, dokud nepřijde.

EVANGELIUM - Lk 9, 11b-17

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš mluvil k zástupům o Božím království a uzdravil ty, kdo potřebovali léčení. Začalo se schylovat k večeru. Dvanáct apoštolů k němu přistoupilo a řekli mu: „Rozpusť lid. Ať jdou do okolních vesnic a dvorců, aby si tam našli nocleh a něco k jídlu, protože tady jsme na opuštěném místě." Odpověděl jim: „Vy jim dejte jíst!" Řekli: „Nemáme víc než pět chlebů a dvě ryby, ledaže bychom šli a nakoupili jídla pro všechny tyto lidi." Bylo jich totiž na pět tisíc mužů. Řekl svým učedníkům: „Rozsaďte je ve skupinách asi po padesáti!" Udělali tak a všechny rozsadili. Vzal pak těch pět chlebů a ty dvě ryby, vzhlédl k nebi a požehnal je, lámal a dával svým učedníkům, aby je předkládali lidu. Všichni se najedli dosyta a ještě se sesbíralo plných dvanáct košů zbylých kousků.

10.neděle v mezidobí - 9.června 2013

1. ČTENÍ - 1 Král 17,17-24

Čtení z první knihy Královské.

Jednoho dne onemocněl syn vdovy, u které Eliáš bydlel. Jeho nemoc byla tak těžká, že vydechl duši. Tu řekla matka Eliášovi: „Co mi chceš, muži Boží? Přišels ke mně, abys mně připomněl mou vinu a usmrtil mi syna?" Eliáš odpověděl: „Dej mi svého syna!" Vzal ho z jejího klína, odnesl do horní světnice, kde bydlel, uložil ho na svoje lůžko a vzýval Hospodina: „Hospodine, můj Bože, stihneš neštěstím i tuto ženu, u níž jako host přebývám, že dáváš jejímu synu zemřít?" Pak se třikrát natáhl po délce přes dítě a vzýval Hospodina: „Hospodine, můj Bože, prosím tě, ať se vrátí duše tohoto dítěte do něho!" Hospodin vyslyšel Eliášovu prosbu a duše se vrátila do dítěte, i ožilo. Eliáš vzal dítě a přivedl je z horní světnice dolů do přízemí a odevzdal ho matce se slovy: „Pohleď, tvůj syn je živ!" Žena řekla Eliášovi: „Teď tedy vím, že jsi muž Boží a že Boží slovo v tvých ústech je pravdivé!"

2. ČTENÍ - Gal 1,11-19

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galaťanům.

Prohlašuji vám, bratři, že evangelium, kteréjsem vám hlásal, není dílo lidské: já jsem ho nepřijal ani se mu nenaučil od nějakého člověka, ale ze zjevení Ježíše Krista. Slyšeli jste přece, jak jsem se kdysi choval, když jsem byl ještě židem: pronásledoval jsem Boží církev, že to přesahovalo všechny meze, a snažil jsem se ji zničit. V horlivosti pro židovství jsem ve svém národě předstihoval mnoho svých vrstevníků, protože jsem byl daleko více než oni zaujat zvyklostmi po předcích. Bůh si mě však už v lůně matky vybral a svou milostí povolal a rozhodl, že mi zjeví svého Syna, abych o něm kázal radostnou zvěst pohanům. Neradil jsem se hned s lidmi ani jsem nešel nahoru do Jeruzaléma k těm, kteří byli apoštoly přede mnou. Odešel jsem do Arábie a pak se zase znova vrátil do Damašku. Za tři roky potom jsem se odebral do Jeruzaléma, abych z vlastní zkušenosti poznal Petra, a pobyl jsem u něho patnáct dní. Z ostatních apoštolů jsem však viděl jen Jakuba, bratra Páně.

EVANGELIUM - Lk 7,11-17

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš šel do města - jmenovalo se Naim. Šil s ním jeho učedníci a velký zástup. Když se přiblížil k městské bráně, vynášeli právě mrtvého; byl to jediný syn a jeho matka byla vdova. Z města ji doprovázel velký zástup. Když ji Pán uviděl, bylo mu jí líto a řekl jí: „Neplač!" Přistoupil k márám a dotkl se jich. Ti, kdo je nesli, se zastavili. Řekl: „Mládenče, pravím ti, vstaň!" Mrtvý se posadil a začal mluvit. Ježíš ho vrátil jeho matce. Všech se zmocnila bázeň, velebili Boha a říkali: „Veliký prorok povstal mezi námi" a „Bůh navštívil svůj lid!" Tato zpráva se roznesla po celém Judsku i po celém okolí.

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 30. dubna 2013

Politické události

Poštovní tiskárna cenin vytiskla známky s Milošem Zemanem

Poštovní tiskárna cenin Praha začala 28. března tisknout nové poštovní známky s portrétem prezidenta Miloše Zemana. Známek vytiskne zatím deset milionů a v celé síti pošt jsou k dispozici od 24. dubna. „Známka nemá nominální hodnotu, je označena písmenem A. Lze ji tak použít na vnitrostátní zásilky, na pohlednice a běžné dopisy," uvedl Břetislav Janík, ředitel odboru známkové tvorby České pošty. (Je to obdoba amerických známek For ever. Pozn. redakce.)

Známky jsou vytištěny dvoubarevně za pomoci ocelorytiny a hlubotiskové barvy. V prvním termínu expedice bylo připraveno pět milionů kusů známek. Známky jsou v prodeji od 24. dubna. Je to dříve, než se očekávalo. Jak fotografii, tak návrh známky, schválil Miloš Zeman, na rozdíl od svého předchůdce, hned napoprvé. „S návrhem byl pan prezident velice spokojen a neřekl si dokonce ani o to, v jaké barvě má být známka vyvedena. Nakonec jsme zvolili fialovou barvu, protože dobře kreslí rytinu," řekl Janík.

Výrobní proces prezidentské známky začal fotografováním. Vysoce kvalitní černobílou fotografii Herberta Slavíka prezident schválil. Jak dále pokračoval proces výroby prezidentské známky, nám řekl ředitel Poštovní tiskárny cenin Praha, pan Jaroslav Štefek: „Poštovní tiskárna cenin musí úzce spolupracovat s oddělením známkové tvorby na České poště, kde komise známkové tvorby vybere výtvarníka. V tomto případě se toho ujal rovnou rytec, pan Miloš Ondráček. Tisku předchází zhruba šestitýdenní přípravný proces. Rytec musí vymyslet známku, rozkresbu a rytinu. V závěru je potřeba připravit ještě tiskové formy, což trvá zhruba 14 dní. Pak se může spustit tisk. Známky vyrábíme v jednosměnném provozu a jsme schopni vyrobit až dva miliony známek za den."

Pro tiskárnu je výroba prezidentské známky zajímavá pouze pro vysoký náklad a množství novinářů přítomných v tiskárně v den zahájení tisku. Z technického hlediska je známka jedna z nejjednodušších a ani ze sběratelského hlediska nebude patřit k těm zvláštnějším. Tisk jedné známky trvá několik sekund a náklady na ni jsou v řádu halířů. Na druhou stranu jsou známky ceninami, stejně jako bankovky, a tak jejich tisk provázejí zvýšená bezpečnostní opatření.

Kamila Moučková obdržela Cenu Arnošta Lustiga

V pátek 12. dubna se v sídle primátora hlavního města Prahy podruhé udělovalo ocenění za odvahu, statečnost, lidskost a prosazování spravedlnosti ve společnosti - Cena Arnošta Lustiga. Právě odkaz předloni zesnulého prozaika se stal symbolem zmíněných morálních hodnot, za které letos cenu převzala Kamila Moučková, bývalá televizní a rozhlasová moderátorka.

„Bylo mi úplně jedno, že na mě sovětští vojáci při přímém vysílání míří samopaly, pod kterými mě nakonec vyvedli ze studia. Bylo mi v té chvíli jedno, co se mnou bude. Třásla jsem se vzteky, zlostí, pocitem bezpráví, ponížení a potupy. Byla jsem podvedená, my všichni jsme byli podvedeni," řekla Kamila Moučková k nejtíživějšímu momentu svého života. K okolnostem sovětské okupace se ve svých projevech vraceli také další řečníci, mezi nimi i primátor Bohuslav Svoboda a premiér Petr Nečas.

Kamila Moučková v srpnu 1968 jako první v televizi ohlásila okupaci vojsky Varšavské smlouvy a veřejně projevovala nesouhlas s režimem, kvůli těmto aktivitám přišla o práci, čelila silnému nátlaku a perzekucím. I přes tyto okolnosti od svého přesvědčení a boje neustoupila a patřila mezi první signatáře Charty 77, právě tímto svým chováním si podle Jana Pirka ocenění zasloužila. Zařadila se tak za loňského laureáta, biskupa Václava Malého, i on byl oceněn především za boj s komunistickým režimem a za své morální kvality.

Patnáctičlenný Výbor ceny Arnošta Lustiga se skládá z významných osobností české kulturní, politické i vědecké scény. Mezi členy se řadí například Markéta Mališová, ředitelka Společnosti Franze Kafky, či Karel Šiktanc a Jiřina Šiklová. Předsedou výboru je kardiochirurg Jan Pirk, ten společně s předsedkyní Poslanecké sněmovny Miroslavou Němcovou letošní ocenění předal.

Změny v Ústavu pro studium totalitních režimů vyhrotily střet vládních a opozičních stran

Krize kolem Ústavu pro studium totalitních režimů pokračuje. Poté co byl 10.dubna odvolán dosavadní ředitel Daniel Herman, rezignovali postupně všichni členové vědecké rady ÚSTR. Konflikt nezůstává pouze uvnitř instituce, ale prosakuje i do politických kruhů, kde vyvolává roztržky mezi vládními stranami a opozicí.

Daniela Hermana odvolala Rada ÚSTR, jejímiž členy se v posledních měsících stali i tři lidé blízcí ČSSD. Radní volí horní komora parlamentu, v níž má nyní převahu levice. Rada Hermanovo odvolání odůvodnila v tiskové zprávě mimo jiné tím, že ústav „není v současnosti symbolem otevírání a zveřejňování dokumentů a informací, ale spíše utajování a účelově selektivní práce s informacemi." Podobně komentovala Hermanův odchod i Petruška Šustrová, předsedkyně Rady ÚSTR. „Obě činnosti, vědecká i digitalizační, probíhaly pouze podle ročních plánů, nikdy jsme se nesetkali s koncepcí. Jsme toho názoru, že ústav i archiv by měly pracovat podle dlouhodobějších plánů," uvedla.

Tento krok však vyvolal nesouhlasnou reakci politiků. Premiér Petr Nečas (ODS) či vicepremiérka Karolína Peake (LIDEM) to považují za pokus o puč, kterým má ČSSD ve spolupráci s KSČM dosazováním vlastních lidí na posty v ústavu falšovat historii a zabránit odhalování zločinů zejména komunistické totality. Takto se staví k odvolání i Naděžda Kavalírová, předsedkyně Konfederace politických vězňů a jediná ze šesti radních, která Hermana podpořila a jeho odvolání označila za politickou objednávku. Následně odmítla s ostatními radními

sedět u jednoho stolu. Postavila se tak na stranu vědecké rady ústavu, ve které postupně rezignovalo všech patnáct členů.

ČSSD odmítá zatahování ústavu do politického boje a její senátor Jiří Dienstbier označil kritiku Hermanova odvolání za „pravicový bolševismus". Předseda nejsilnější opoziční strany Bohuslav Sobotka míní, že ODS se „hysterickou debatou" o změnách ve vedení ÚSTR snaží zastřít, že ve vládě nesplnila své sliby voličům.

Podle prezidenta Miloše Zemana má historický ústav „vést renomovaný historik, nikoliv tajemník biskupské konference (bývalý ředitel Herman je bývalý katolický kněz a mluvčí České biskupské konference - pozn. red.), a nikoliv bývalá překladatelka z polštiny (nová ředitelka Pavla Foglová – pozn. red.)." K situaci v ÚSTR se vyjádřil exkluzivně pro deník Právo.

Ústav pro studium totalitních režimů pravděpodobně opustí ředitel kanceláře Pavel Žáček, ekonomický náměstek René Schreier a ředitelka Archivu bezpečnostních složek Zlatuše Kukánová. Ve čtvrtek 18. dubna to na setkání s novináři uvedla nová ředitelka ÚSTR Pavla Foglová. Žáčkovo a Schreierovo odvolání zvažuje, protože není spokojená s jejich chováním. „Lidé z top managementu se mnou odmítají komunikovat. Ředitel kanceláře Žáček neodpovídá na SMS, považuji to za nekorektní," uvedla Foglová.

ÚSTR nejspíš také opustí dosavadní ředitelka Archivu bezpečnostních složek Kukánová. Na její místo chce Foglová dosadit Světlanu Ptáčníkovou, která se už dříve ucházela o pozici ředitelky ABS. „Tuto změnu plánuji provést čistě z profesních důvodů. Znám názory paní Ptáčníkové, archivářkou je 17 nebo 18 let a je to velmi zkušený člověk," upřesnila Foglová. Dodala navíc, že v posledním výběrovém řízení na post ředitele ABS měla zvítězit právě Ptáčníková, avšak z neznámých důvodů se ředitelkou nakonec stala Kukánová. „Já se budu aktivně bránit, protože takové jednání považuji za neseriózní," řekla ČTK Kukánová.

Foglová ale na tiskové konferenci uvedla, že z osobních důvodů nikoho odvolávat nehodlá. Hlavním úkolem je pro ni uklidnění situace a stabilizace instituce. Její slova potvrdil i nově nastupující první náměstek Zdeněk Hazdra. „Do mé kompetence spadají dva odbory – ediční a výzkumný. Když jsem se včera ujal své funkce, ujistil jsem ředitele příslušných odborů, že je nikdo nepřišel odvolávat. S řadou historiků se přátelím a jejich práce si vážím," uvedl Hazdra. Dle Foglové jsou navíc naprosto nesmyslné spekulace o tom, že by měl mít kdokoliv zájem na předání klíčů od ABS. „Pokud by měl klíče od archivu opravdu někdo převzít, tak já okamžitě skončím, a pan Hazdra také. Právě opak je náš cíl," řekla Foglová.

Soutěž Historické město roku 2012

Již jubilejním dvacátým rokem existuje v České republice Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón spuštěný neziskovou nevládní organizací Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Tento program se stará výhradně o organizační a ekonomickou záchranu a rozvoj kulturních hodnot a ozdravení životního prostředí. V rámci projektu se každoročně vyhlašuje cena Historické město roku.

„Nehodnotíme jenom samotnou péči o památky a chráněné objekty, ale i přístup města k rozvoji historického a turistického potenciálu, spolkovou činnost, spolupráci s místními podnikateli a živnostníky a mnoho dalších kritérií podle předem stanoveného protokolu," uvedla tajemnice sdružení Květa Vitvarová. Za loňský rok byla nominována města Cheb, Jilemnice a Příbor.

Každé ze tří měst je svým způsobem unikátní a k jejich krásám se vyjádřili přítomní starostové. Cheb zažil po čtyřistaleté existenci peklo při druhé světové válce, kdy byla třetina města srovnána se zemí. Přesto se na území památkové rezervace nachází 205 nemovitých kulturních památek, o které město pravidelně pečuje. V Chebu se často konají společenské a kulturní akce na historickém náměstí, či přímo na Chebském hradě. Jilemnice má památek sice jen 36, ale udržuje je ve výborném stavu. Město žije kulturním a společenským životem a působí zde historické spolky s dlouhou tradicí. Příbor je nejstarší z nominovaných měst. Rodiště Sigmunda Freuda má historické jádro s 55 památkami. Bohatý kulturní život podtrhuje vlastní městská televize. Všichni napjatě očekávají, kdo se 18. dubna stane vítězem devatenáctého ročníku. Kromě soutěže Historické město se Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska věnuje každoročně velkému množství jiných projektů. Mimo jiné se zapojuje do Dnů evropského dědictví, pořádá soutěž Mladí fotografují památky a rozjíždí projekt historického putování po městech Čech, Moravy a Slezska.

Vítěze soutěže historických měst vyhlásili ve Španělském sále Pražského hradu 18. dubna při příležitosti Mezinárodního dne památek a sídel. Letošní soutěž nakonec vyhrála Jilemnice a stala se tak Historickým městem roku 2012. Dostane stotisícový grant a pamětní desku.

Česko pomůže krajanům ve Westu, dostanou miliony na sokolovnu

Česká republika pošle finanční pomoc do texaského města West, které ve čtvrtek 18.dubna vážně poničila exploze místní továrny na výrobu hnojiv. Ministr zahraničí Karel Schwarzenberg to ve středu 24. dubna slíbil na zasedání ministrů zahraničí NATO. „Jak známo, je to městečko skoro čistě českého původu, pamatuji se, že jsem tam v kraji byl. Oni jsou větší vlastenci než částečně my doma, a tudíž teď musíme opravdu pomoci," vysvětlil Schwarzenberg v Bruselu agentuře ČTK. Do Texasu by měly putovat čtyři miliony korun, za které město opraví poškozenou sokolovnu.

Uvolnění této částky navrhne Schwarzenberg (TOP 09) premiéru Petru Nečasovi (ODS), konečné slovo bude mít vláda. Pokud bude s finanční pomocí třítisícovému městečku, v němž mají téměř tři čtvrtiny obyvatel český původ, souhlasit, stát peníze převede na účet českého velvyslanectví ve Washingtonu. Jeho šéf Petr Gandalovič navštívil West den po výbuchu, aby zjistil, jak může Česko svým krajanům v Texasu pomoci.

Ministerstvo zahraničních věcí by rádo do USA zaslalo větší objem peněz, právě čtyři miliony korun ale vidí Schwarzerberg reálně. „Uvidíme, jestli ještě dostaneme další prostředky. Toho času český rozpočet zrovna nehýří mnoha prostředky, takže to nebude úplně lehké další peníze vydolovat," vzkázal z bruselského summitu s tím, že kdyby se našly další prostředky, byl by za to vděčný.

Zpravodajský servis Carolina v pražských ulicích zjišťoval, jak se k případné finanční podpoře našeho státu městečku, které v Americe proslulo prodejem českých koláčů, staví místní. Podle ekonomky Marie Škrérové je taková pomoc na místě, a to právě s ohledem na české kořeny postižených obyvatel. „Když byly na Moravě záplavy, pomoc přišla nejen od nás, ale i ze světa," podotýká Škrérová, která by ale místo dotace ze státního rozpočtu upřednostnila dobrovolnou sbírku.

Markéta Palatin, toho času na mateřské dovolené, se příspěvku ze státní kasy, který by měla obdržet westská sokolská organizace, nebrání. „Myslím si, že je to jedna z těch užitečnějších věcí, než které se jinak z rozpočtu financují," uvedla ve středu pro Carolinu. „Mezistátní pomoc je podvod a krádež na občanech," oponuje student informatiky Jakub Chromec. „Pokud tam mají lidé české kořeny, tak ať jim pomůžou ty kořeny a ne stát," dodává.

Kořeny mnoha z obyvatel Westu sahají na Beskydsko. „Z Veřovic tam je hojně zastoupeno příjmení Geryk, z Frenštátu Prasivka, je tam jeden Smajstrla, dost Holych i Hromadků," popsal pro server iDNES.cz Drahomír Strnadel, předseda Muzejní a vlastivědné společnosti ve Frenštátu pod Radhoštěm. Přestože i samotný Frenštát se musí potýkat s následky výbuchu, který v polovině února srovnal se zemí jeden z tamních panelových domů, chtějí zdejší občané do Texasu nějakou pomoc poslat. „Alespoň symbolicky krajanům z Westu dáme najevo, že na ně lidé z někdejší vlasti nezapomněli," plánuje Strnadel.

Ze Slovenska

Prezident Zeman dodržel tradici a jako první zemi navštívil Slovensko

Slavnostním ceremoniálem na nádvoří prezidentského paláce v Bratislavě začala 4. dubna první zahraniční návštěva Miloše Zemana v roli prezidenta. Hlavním tématem dvoudenní cesty bylo posílení spolupráce obou zemí a to nejen v rámci nadnárodních organizací, ale také „v rámci dvou sousedů, kteří mají rozvinutý obchod i společné možnosti investování," citovaly oficiální stránky www.prezident.sk slovenského prezidenta Ivana Gašparoviče.

Český prezident na úvod zdůraznil, že nezavítal na Slovensko jen kvůli zachování tradice, ale proto, že „vztahy mezi Českou a Slovenskou republikou se bez jakéhokoliv přehánění dají označit jako nadstandardní." To dokázal na jazykové podobnosti a společné části historie obou zemí.

V Bratislavě působil dojmem silného prezidenta, jenž chce být aktivnější než jeho předchůdci Václav Havel a Václav Klaus. Kromě zavedení eura a propojování silnic se zmínil například i o společné hokejové lize. Dalším tématem obou prezidentů byly konkrétní nápady na zlepšení ekonomické spolupráce, např. v oblasti nákladní železniční dopravy nebo energetické bezpečnosti.

Na otázku, zda by se manželka předchozího prezidenta Livia Klausová měla stát velvyslankyní na Slovensku, Zeman odpověděl, že komentovat nerozhodnutá jména je amatérismus. Narážel tak na slova českého ministra zahraničí Karla Schwarzenberga, mimochodem poraženého v druhém kole přímé prezidentské volby, který jmenování Klausové veřejně odmítl.

Zemana na Slovensko kromě manželky Ivany doprovodila řada podnikatelů. Podle něj není pro podnikatele důležité snížení daní, ale získávání zakázek. „Důležité je, kam výnos daní půjde. Když půjde do spolupráce veřejného a soukromého sektoru, je to smysluplné," řekl podle iDnes.cz.

V prezidentském paláci, kde sídlí úřad vlády, se Zeman potkal i s jejím předsedou Robertem Ficem. „My dva si vždycky máme co říci," poznamenal Fico. Jednali spolu o zájmech jak českých, tak slovenských podnikatelů. Zeman se setkal také s někdejším předsedou vlády Mikulášem Dzurindou.

Ekonomika

Ceny zemního plynu půjdou dolů, RWE od května zlevní o více než deset procent

Češi budou moct ušetřit na plynu až několik tisíc korun ročně. Největší dodavatel plynu v Česku, společnost RWE, se chystá od května snížit cenu plynu o víc než deset procent. Bude se tak jednat o největší slevu za mnoho let. RWE se tímto krokem snaží zalíbit zákazníkům, pro které je cena energií rozhodujícím faktem pro výběr dodavatele. Snížení ceny plynu má především zamezit poklesu tržního podílu, kterým RWE prochází již třetím rokem. Majitelé rodinných domů se spotřebou 25 MWh zaplatí ročně o 5500 Kč méně, zákazníci žijící v bytě se spotřebou 12 MWh ušetří zhruba 2 600 Kč. Vedle snížení ceny plynu nabídne RWE také další prémie zákazníkům, kteří uzavřou smlouvu o dodávkách na dva roky. "Vyplacení okamžitého bonusu až ve výši 3 500 Kč je spojeno s novým tarifem RWE plyn Optimal, který v průběhu příštích dvou let garantuje jistotu dvojího snížení cen," uvedl člen představenstva RWE Tomáš Varcop. Na prémiích a bonusech vyplatí RWE řádově stovky milionů korun.

Vzhledem k tomu, že cena plynu na burzách ani u dlouhodobých kontraktů v poslední době neklesla, jedná se o ryze marketingový tah. Tento tah RWE pravděpodobně vyostří konkurenci na trhu. Ostatní plynárenské společnosti se ale na zlevňování v nejbližší době nechystají. Mluvčí společnosti E.ON Vladimír Vácha oznámil, že snížení ceny plynu k 1. květnu neplánují a ani se neobávají, že by kvůli zlevňování u RWE přišli o zákazníky. Společnost Pražská plynárenská slevy učinila už na začátku roku, kdy nabídla všem klientům zlevnění o 6,5 % při prodloužení smlouvy na dva roky. Alternativní dodavatel Bohemia Energy však na nabídku RWE zareagovat musí, protože svým zákazníkům garantuje cenovou výhodnost oproti dominantní společnosti.

Ekonomika roste pomalu

Mezinárodní měnový fond (MMF) zmírnil svou prognózu ohledně letošního vývoje ekonomiky v Česku, i nadále však předpokládá všeobecný růst. Původní odhad naznačoval 0,8% růst, MMF ale ve svém jarním globálním výhledu snížil toto číslo na 0,3 %. Zpráva MMF dále uvádí, že v příštím roce se v České republice zvýší hrubý domácí produkt už o 1,6 %. Zhoršil také odhad celkového růstu světové ekonomiky v letošním roce na 3,3 % oproti původně předpokládaným 3,5 %.

Benzin bude zlevňovat

Pohonné hmoty v Česku můžou zlevnit až o korunu. Důvodem jsou nepříliš dobré ekonomické výhledy. Kvůli pomalejšímu růstu čínské ekonomiky, pokračování evropské dluhové krize a největším zásobám ropy v USA od roku 1990, klesla cena jednoho barelu pod 100 dolarů, což může mít za následek zlevnění benzinu a nafty. Pokud by se tak skutečně stalo, klesly by ceny z nynějších průměrných 35,73 Kč za naftu a 36,27 Kč za benzin o korunu.

Zčne oprava dálnice z Prahy do Brna

Ředitelství silnic a dálnic může začít s rekonstrukcí dvou desetikilometrových částí dálnice D1, a zahájit tak plánovanou modernizaci pěti úseků hlavní dopravní tepny v zemi. Po vypršení úterního termínu na případné odvolání neúspěšných účastníků výběrového řízení, mohou být podepsány smlouvy s vítězi. Práce na první části této rozsáhlé rekonstrukce vyjdou stát více než na miliardu korun.

Kurzovní lístek 30. 4. 2013 (střed)

EUR, 1 .....25.795
Kanada, 1 .....19.517
USA, 1 .....19.733

Kultura

Obecní dům v Praze vystavuje Muchovy plakáty, čeká se rekordní zájem

Sto šestnáct originálních plakátů Alfonse Muchy je od 10. dubna do 31. července k vidění v pražském Obecním domě. Organizátoři očekávají podle Českého rozhlasu rekordní účast, a to až sedmdesát tisíc návštěv. Obecní dům vystaví plakáty z autorovy tvorby mezi lety 1894 – 1935. Dohromady je dal bývalý tenista a sběratel Ivan Lendl. Sám se ale vernisáže nezúčastnil, zastoupila ho jeho dcera Marika Lendlová. „Pořád nevycházím z údivu, kdo vlastně je a čeho dosáhl. V Česku si to uvědomuju mnohem víc," řekla pro iDnes.cz právě na vernisáži 9. dubna.

Výstavu organizuje Nadační fond Richarda Fuxy a připravil ji kurátor Karel Srp. Fuxa s Lendlem uzavřeli zvláštní dohodu: místo originálů, které měl tenista pověšené u sebe doma, bude mít ty nejlepší kopie. A to po dobu nejméně pěti let, z Česka totiž zamíří výstava do Japonska a do Ruska. U nás se zdrží do konce července a k vidění bude kompletní sbírka denně od 10 do 19 hodin v budově Obecního domu v centru Prahy. Kromě toho budou v prodeji kopie plakátů, Lendl navíc přislíbil uskutečnění několika komentovaných prohlídek.

„Výstava je rozčleněna do tří částí. Jednak na to neislavnější období – pařížské, které pokrývá léta 1894 až 1904. Potom na období ve Spojených státech. A na české, kdy se vlastně tolik už plakátu nevěnoval, a to od roku 1910 do roku 1935," komentoval výstavu Srp pro iDnes.cz. Muchovy plakáty by měly být jednou z největších kulturních událostí roku.

První přeshraniční Zemská výstava Dávné stopy – Nové cesty začala 26. dubna

Zemská výstava připravená v přeshraniční spolupráci partnerů z jižních Čech a spolkové země Horní Rakousko přivítala první návštěvníky v pátek 26. dubna a potrvá až do 3. listopadu. Výstavní místa jsou celkem čtyři – dvě na našem území, v Českém Krumlově a ve Vyšším Brodě, a dvě za hranicemi, ve městech Freistadt a Bad Leonfelden.

„V Českém Krumlově se výstava bude konat na dvou místech a je pro nás příležitostí představit město UNESCO z jiného úhlu pohledu, tedy jinak, než jako město středověké a rožmberské. Chceme Český Krumlov představit jako město jednadvacátého století," řekla místostarostka Jitka Zikmundová.

Co by, kdyby je název první expozice. V Regionálním muzeu se představí asi 25 plánů k menším či naopak velkolepým projektům v oblasti jižních Čech a Horního Rakouska, které však z nejrůznějších příčin nebyly realizovány, například tunel Adria spojující České Budějovice a Jaderské moře.

Druhá krumlovská výstava nese název 4 fotografové, 2 země, 1 region a prezentuje díla autorů, kteří tam žili v první polovině 20. století. Tato expozice se otevře 16. května v prostorách Židovské synagogy spolu s jejím znovuzpřístupněním. „Jako kurátory jsme přijali dva studenty gymnázia, dnes už studující na Jihočeské univerzitě, kteří výstavu pojali velmi svěže a mladě. Doufáme, že ji tak přiblížíme i mladé generaci. Naše očekávání jsou velká, pozitivní a příjemná. Je to pro nás obrovská zkušenost, organizovat přeshraniční výstavu, a zároveň příležitost oslovit rakouské hosty," dodává místostarostka. Jak později uvedla, krumlovské infocentrum už přijalo řadu objednávek pro skupiny právě z Horního Rakouska.

Ve Vyšším Brodě bude výstavu hostit cisterciácký klášter. „Tou nejvýraznější perlou bude Závišův kříž, který patří mezi deset nejvzácnějších relikviářů světa. Kříž, v jehož nitru je uschován ne úplně malý kousek pravého kříže, tedy Kristova kříže," představil zlatý hřeb vyšebrodské výstavy ředitel Regionální rozvojové agentury jižních Čech Jiří Vlach.

Výstava přibližuje pohnuté osudy umění, včetně Závišova kříže. Ten byl uloupen za 2. světové války a z Rakouska odvezen zpět do Prahy, kde se stal součástí Svatovítského pokladu, po sametové revoluci byl opět vrácen vyšebrodskému opatství. Vystaven bude poprvé po 70 letech a díky novým bezpečnostním opatřením ho bude možné zpřístupnit veřejnosti trvale, dodal Vlach.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Kondolence kardinála Dominika Duky k úmrtí Margaret Thatcherové

V pondělí 8. dubna 2013 zemřela baronka Margaret Thatcherová, britská politička, předsedkyně britské vlády a Konzervativní strany. Kardinál Dominik Duka OP zaslal ještě týž den kondolenci britské velvyslankyni v Praze paní Sian Christina MacLeod. Text přinášíme v plném znění.

Vaše excelence,

spolu s mnohými Vašimi krajany cítím hluboký zármutek nad dnes oznámeným úmrtím baronky Margaret Thatcherové, která sloužila Vaší zemi jako poslankyně i jako předsedkyně vlády. Již několikrát jsem měl příležitost vyjádřit, jakou úctu chovám k Vaší vlasti. Paní Thacherovou jsem vždy obdivoval. Byla političkou z přesvědčení, která není motivována osobním prospěchem. Představovala tak veliký příklad pro mnohé další politiky.

Během svého veřejného působení transformovala Vaši zemi a vrátila jí respekt. Byl jsem vždy vděčný za její jasný názor a nekompromisní postoj proti komunistickým režimům. Pro mnohé z nás za „železnou oponou" byla velikou postavou konzervativního tábora, ale i svobodné části světa vůbec, byla symbolem naděje. Modlím se za pokoj pro její duši a útěchu pro její rodinu i všechny, kdo jsou její smrtí zarmouceni.

Kardinál Dominik Duka OP
arcibiskup pražský

Prohlášení českých a moravských biskupů, kteří zvou papeže Františka na Velehrad

Čeští a moravští biskupové a zástupci Konference vyšších řeholních představených, ze svého 93. plenárním zasedání, zaslali papeži Františkovi blahopřání k jeho svátku, zopakovali své pozvání na Velehrad a vyzdvihli jeho úsilí pomáhat potřebným.

V dopise papeži Františkovi při příležitosti svátku sv. Jiří (vlastní jméno papeže je Jorge, tedy Jiří), jsme opětovně vyjádřili svou naději, že se s ním setkáme při příležitosti letošních oslav patronů Evropy Cyrila a Metoděje na Velehradě. Po zdůraznění významu Velehradu jako symbolu cyrilometodějské misie jsme ho ujistili plnou podporou jeho zájmu především o jižní polokouli, která v převážné většině tvoří zónu chudoby. Mohli jsme také s radostí konstatovat, že církev v České republice vybudovala po pádu komunismu ve spolupráci s lidmi dobré vůle, státními a veřejnými institucemi, za pomoci vlády i krajské správy Charitu jako největší nevládní charitativní organizaci. Církev se také stala nositelkou nových forem pomoci potřebným jako jsou hospice a obdobná zařízení, obnovila svoji spoluúčast ve zdravotnictví a vybudovala církevní školství, které je přijímáno s povděkem a respektem napříč politickými stranami.

Jménem katolické církve v České republice vyjadřujeme své odhodlání, že i po zřeknutí se státní podpory, která je nahrazena zákonem o částečném majetkovém narovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, budeme ve spolupráci s lidmi dobré vůle a v kooperaci se státem a krajskými úřady v této činnosti pokračovat. Chceme být i nadále vnímaví pro potřeby rodin, nemocných, sociálně slabých a těch, kteří očekávají naši pomocnou ruku. Budeme nadále v nemalé míře směřovat svou pomoc potřebným do zemí Afriky, Latinské Ameriky a Indického poloostrova, a to jak v oblasti sociální, tak také v oblasti vzdělávání.

Současně vyjadřujeme díky za štědrost našich věřících, sympatizantů i všech lidí dobré vůle a za vzájemnou spolupráci se státem.

V Praze 24. dubna 2013
Čeští a moravští biskupové

Pouť z Konstantinopole na Velehrad

V Jubilejním roce 1150. výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu se sedm poutníků rozhodlo vypravit na dvouetapovou štafetovou pěší pouť z Konstantinopole na Velehrad. První etapa je rozplánována na třináct dní a tvoří 992 kilometrů. Od 15. června 2013 bude následovat druhá etapa, kdy zbývá urazit na Velehrad ještě 711 kilometrů.

Své putování poutníci zahájili v pátek 26. dubna 2013 bohoslužbou v Arše na bystrckém sídlišti v Brně. Následně navštívili biskupa Vojtěcha Cikrleho, který jim před dlouhou poutí požehnal. O den později přijeli poutníci do Soluně, kde do tří pouzder nabrali prsť u kostela sv. Dimitrije, velkomučedníka a patrona města. Právě tento kostel byl "farním kostelem" svatých apoštolů Cyrila a Metoděje. Každá ze štafet ponese jedno pouzdro. Jednotlivé skupinky ujdou vždy po 25 až 28 kilometrech denně, takže celá skupina se každý den přiblíží zhruba o 80 kilometů směrem k Velehradu. V polovině cesty, blízko Bělehradu, bude měsíční přestávka. Na toto místo putující dojdou zhruba po třech týdnech. Více informací Mons. Jan Peňáz tel.: 736 52 92 21 nebo www.poutnik-jan.cz.

Do Strážnice byly přivezeny ostatky blah. Jana Pavla II.

Kousek oděvu, který měl zemřelý papež blahoslavený Jan Pavel II. na sobě při atentátu a na němž se zachytila jeho krev, byl do kostela Nanebevzetí Panny Marie jihomoravského města Strážnice přivezen ve středu 1. května 2013. „Jedná se skutečně o krev, která zůstala na oblečení Jana Pavla II. po atentátu 13. května 1981," potvrdil strážnický farář P. Łukasz Karpiński, SP a dodal: „Když tenkrát převáželi postřeleného papeže na operační sál, předali jeho oblečení kardinálovi Dziwiszovi a ten tuto bílou kleriku s tmavou krvavou skvrnou uchoval." Pás této kleriky, také potřísněný krví, daroval už dříve sám papež polskému poutnímu místu Jasná Hora v Čenstochové. Slavnostní uvedení ostatků blahoslaveného Jana Pavla II. do strážnického kostela Nanebevzetí Panny Marie zahájil zpěv mariánských litanií a májová pobožnost v 10.45 hodin. Od 11.00 hodin se pak v kostele slavila mše svatá. Ostatky byly umístěny v přední části kostela na stěně ve speciální skleněné schránce, kde je bylo možné vidět a uctít.

Podle zpráv České biskupské konference

Čekání na Pánův návrat je časem činnosti a bdění

Katecheze papeže Františka, při generální audienci na náměstí sv. Petra ve Vatikánu dne 24. dubna 2013, které se zúčastnilo na 100 tisíc poutníků z celého světa

Drazí bratři a sestry!

V Krédu vyznáváme, že Ježíš „znovu přijde, ve slávě, soudit živé i mrtvé". Lidské dějiny začínají stvořením muže a ženy k Božímu obrazu a podobě a končí Kristovým posledním soudem. Tyto dva póly dějin bývají často opomíjeny, zvláště víra v Kristův návrat a poslední soud někdy není v srdcích křesťanů moc jasná a pevná. Ježíš během svého veřejného působení častokrát mluvil o svém druhém příchodu. Dnes bych se chtěl zamyslet nad třemi evangelními texty, které nám pomáhají vstoupit do tohoto tajemství: podobenství o deseti pannách, o hřivnách a posledním soudu. Všechny tři jsou součástí Ježíšovy promluvy o konci časů v evangeliu svatého Matouše.

Nejprve připomeňme, že svým Nanebevstoupením uvedl Syn Boží k Otci naše lidství, které sám přijal, chce všechny přitáhnout k sobě a volá celý svět do otevřené Boží náruče, aby na konci dějin odevzdal veškerenstvo Otci. Mezi prvním a druhým Kristovým příchodem je však tento „bezprostřední čas", tedy doba, kterou prožíváme. Do kontextu tohoto „bezprostředního času" spadá podobenství o deseti pannách (srov. Mt 25,1-13). Vypráví o deseti děvčatech očekávajících příchod Ženicha, který se však opozdí, a ony usnou. Po náhlé zprávě, že Ženich přichází, se všechny začnou připravovat na jeho přijetí. Avšak zatímco pět z nich, těch prozíravých, mělo dostatek oleje do svých lamp, ty ostatní, pošetilé, zůstanou se zhasnutými lampami, protože jim olej došel. Odejdou si jej tedy opatřit, ale mezitím Přijde Ženich a pošetilé panny se ocitnou před zavřenými dveřmi ke svatební hostině. Naléhavě volají, ale už je pozdě, a Ženich jim odpoví: neznám vás. Ženich je Pán a doba čekání na jeho příchod je čas, který nám dává, všem nám jej trpělivě a milosrdně dává, dokud definitivně nepřijde; je to čas bdění; čas, ve kterém máme mít rozžaté lampy víry, naděje a lásky a ve kterém máme mít srdce otevřené dobru, kráse a pravdě; čas k životu podle Boha, poněvadž neznáme ani den, ani hodinu Kristova návratu. Žádá se po nás, abychom byli na setkání připraveni, abychom byli připraveni na krásné setkání s Ježíšem, což znamená umět vidět znamení Jeho přítomnosti, uchovávat živou víru modlitbou, svátostmi a bdít, abychom neusnuli a nezapomněli na Boha. Život spících křesťanů je smutný, není šťastný. Křesťan má být šťastný, radovat se z Ježíše. Neusínat!

Druhé podobenství - o hřivnách - nás vede k zamyšlení nad vztahem mezi zužitkováváním darů obdržených od Boha a Jeho návratem, při kterém budeme tázáni, jak jsme je využili (Mt 25,14-30). Toto podobenství dobře známe. Pán před svým odjezdem svěří každému ze svých služebníků hřivny, aby byly během jeho nepřítomnosti dobře zužitkovány. Prvnímu jich dá pět, druhému dvě a třetímu jednu. Během jeho nepřítomnosti ti první dva počet hřiven - tedy starověkých mincí - rozmnoží, zatímco třetí služebník raději hřivnu zakope, aby ji netknutou vrátil pánu. Po svém návratu pán jejich počínání vyhodnocuje. První dva pochválí, ale třetího nechá hodit ven do temnot, protože hřivnu ze strachu zakopal, uzavřel se do sebe. Křesťan, který se uzavírá do sebe a skrývá, co mu daroval Pán, je křesťanem? Není křesťanem. Je to křesťan, který neděkuje Bohu za to, co od Něho dostal! Tím je nám řečeno, že čekání na Pánův návrat je doba činnosti. Je to čas, ve kterém máme Boží dary zužitkovat nikoli pro sebe, nýbrž pro Něho, pro církev, pro druhé; čas ustavičné snahy dávat růst dobru ve světě. Zvláště dnes v době krize je důležité neuzavírat se do sebe, nezakopávat hřivny, tedy svoje duchovní, intelektuální i materiální bohatství, všechno to, co nám Pán daroval, ale otevřít se, být solidární a pozorní vůči druhému. Viděl jsem, že na náměstí je mnoho mladých lidí. Je to pravda? Je jich hodně? Kde jsou? Vás, kteří stojíte na počátku své životní cesty, se ptám: Mysleli jste na hřivny, které vám Bůh svěřil? Mysleli jste na to, jak byste mohli být užiteční druhým? Nezakopávejte hřivny! Vsaďte na velké ideály, na takové, které rozšiřují srdce, na ideály služby, které vám umožní zužitkovat svoje hřivny. Život nám nebyl dán, abychom jej žárlivě střežili pro sebe, nýbrž proto, abychom jej darovali. Drazí mladí, buďte velkomyslní! Nemějte strach snít o velkých věcech!

Nakonec pár slov k úryvku o poslední soudu, ve kterém je popsán druhý příchod Páně, kdy bude soudit všechny lidi, živé i mrtvé (srov. Mt 25,31-46). Evangelista použil obrazu pastýře, který odděluje ovce od kozlů. Po pravici jsou ti, kteří jednali podle Boží vůle a pomohli bližnímu, hladovému, žíznivému, cizinci, neoděnému, nemocnému, vězněnému. - Zmínil jsem cizince a myslím na mnoho cizinců, kteří jsou tady v římské diecézi: co pro ně děláme? – Po levici se ocitnou ti, kteří bližnímu nepomohli. Je nám tím řečeno, že budeme souzeni Bohem na základě lásky, podle toho, jak jsme prokazovali lásku svým bratřím, zvláště slabým a potřebným. Musíme zajisté vždycky mít na paměti, že jsme ospravedlněni, spaseni milostí, úkonem nezištné Boží lásky, která nás vždy předchází; sami nemůžeme činit nic. Víra je především darem, který jsme dostali. Abychom však nesli plody, Boží milost žádá vždycky naši otevřenost, naši svobodnou a konkrétní odpověď. Kristus nám přináší Boží milosrdenství, které zachraňuje. Po nás je žádáno, abychom se Mu svěřili, odpověděli na dar Jeho lásky dobrým životem tvořeným skutky prosycenými vírou a láskou.

Drazí bratři a sestry, kéž v nás vyhlídka na poslední soud nikdy nevyvolává strach, ale spíše nás vybízí, abychom lépe žili přítomnost. Bůh nám milosrdně a trpělivě dává čas, abychom se Jej denně učili rozpoznávat v chudých a maličkých, přičiňovali se o dobro a bděli v modlitbě a lásce. Kéž nás Pán na konci našeho života a dějin shledá dobrými a věrnými služebníky.

Podle zpráv Rádia Vatikán

Neviditelný klášter pramen síly Církve i lidstva

Může mít nějakou hodnotu utrpení člověka, dlouhodobě upoutaného na lůžko v jeho „poustevně" mezi čtyřmi stěnami nemocničního pokoje nebo uzavřeného v „klauzuře" jeho domova? Nebo psychicky nemocného na uzavřeném oddělení? Nebo vězně...? A co utrpení toho, kdo se sice může volně pohybovat, ale ať jde kamkoliv, je pevně „uzavřen" ve svém utrpení?

V listě svatého apoštola Pavla Kolosanům čteme slova, která naznačují odpověď: „Teď sice pro vás trpím, ale raduji se z toho, protože tím na svém těle doplňuji to, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap; má z toho prospěch jeho tělo, to je Církev." (Kol 1,24) Papež Jan Pavel II. k tomu ve svém listě o křesťanském smyslu lidského utrpení dodává: „Kristus dokonal vykoupení plně až do konce, ale zároveň je neuzavřel. (...) Ano, zdá se, že k podstatě vykupujícího Kristova utrpení patří i to, že chce být neustále doplňováno." (*Salvifici doloris – SD* 24)

Vize

Francie, páteční večer 8. dubna 2005, den pohřbu Jana Pavla II. Malá místnost přestavěná na kapličku. Martial Codou, jáhen, který slouží nemocným, dostane při adoraci Nejsvětější Svátosti vnuknutí, které se mu vynořuje v mysli v podobě obrazu, jehož hluboký význam poznává později v modlitbě.

Vidí kříž, jehož příčné břevno symbolizuje časný život a svislá část cestu do nebe, jak ji předkládá Církev. Na příčném břevnu je obrovský dav lidí, kteří se kloní k dobru i zlu. Nebyli by schopni udržet duchovní rovnováhu a spadli by do propasti, kdyby příčné horizontální břevno, na kterém balancují, nebylo podpíráno dvěma pilíři a kopulí baziliky svatého Petra. Ta v této vizi symbolizuje Církev, Kristovu snoubenku a rozdavatelku jeho milostí. Levý pilíř, který podpírá břevno pozemského života, jsou dnešní mučedníci - včetně malých dětí zabitých při umělých potratech. Pravý pilíř tvoří nemocní, postižení a vězni - trpící. Oba pilíře jsou v rukou Marie, královny vesmíru, pomocnice nejslabších a odmítnutých, která všem vyprošuje spásu.

Znázornění vize jáhna Martiala Codou

Tato vnitřní vize Martiala Codou, tento obraz, se stal základem „Neviditelného kláštera Jana Pavla II.".

Nese jméno toho, který o utrpení nejen psal a meditoval...

Dnešní svět se utrpení velmi bojí. Možná i ty se ho bojíš. Dílo Neviditelný klášter Jana Pavla II. znovu před očima dnešního světa objevuje hluboký a pozitivní smysl utrpení pro člověka i společnost.

To, že dílo nese jméno Jana Pavla II., není náhoda. Blahoslavený Jan Pavel II., papež, který o utrpení nejen rozjímal, ale měl s ním sám - především v závěru svého pozemského života - velmi intenzivní zkušenost, říká: „Vykupitel trpěl místo člověka a pro člověka. A každý člověk má svým způsobem účast na vykoupení. Každý je také povolán k účasti na utrpení, jímž jsou vykoupeny všechny lidské strasti." (Jan Pavel II., *Salvifici doloris SD* 19).

Obrovskou hodnotu však nemá utrpení samo o sobě. Jeho hodnota plyne z radostné zvěsti - evangelia: „Kristus uskutečnil vykoupení svým utrpením, a tím zároveň pozvedl i lidskou bolest do roviny vykoupení. Proto každý člověk může svým utrpením mít účast na Kristově výkupném utrpení." (*SD* 19) Je to možné, protože **„Kristus dokonal vykoupení plně až do konce, ale zároveň je neuzavřel.** Ve vykupitelském utrpení, jímž byl svět vykoupen, se Kristus od začátku otevřel a stále otevírá každému lidskému utrpení. Ano, zdá se, že **k podstatě vykupujícího Kristova utrpení patří i to, že chce být neustále doplňováno.**" (*SD* 24)

Je to možné? Ano, je!

Pořád se ptáš, jak je něco takového možné? Jak může být tvé utrpení spojeno s Kristovým? Pak i tebe se ptá svatý Pavel, jako se ptal křesťanů v Korintě: „Nevíte, že vaše těla jsou údy Kristovými?" (1 Kor 6,15)

Právě pro toto naše tajuplné (mystické) spojení s Kristem je možné to, co říká Jan Pavel II. a co by jinak mohlo znít zcela neuvěřitelně: „Pokud člověk - kdekoli na světě a v kterékoli dějinné době - má účast na Kristově utrpení, doplňuje svým způsobem ono utrpení, jímž Kristus dokonal vykoupení světa." (*SD* 24) Že nejde o nějakou nepodloženou hypotézu, svědčí i slova Písma svatého. Svatý Pavel píše: „Teď sice pro vás trpím, ale raduji se (z toho), protože tím na svém těle doplňuji to, co zbývá vytrpět (do plné míry) Kristových útrap; (má z toho prospěch) jeho tělo, to je Církev." (Kol 1,24) Právě z těchto slov Písma svatého Jan Pavel II. ve svém listě *Salvifici doloris*, pojednávajícím o křesťanském smyslu lidského utrpení, vychází. Také ty z nich můžeš vyjít, abys - možná již nyní, možná někdy v budoucnu, až to bude potřebné - rozeznal, jakou hodnotu může mít i tvé utrpení...

Živé hostie

Členy „neviditelného kláštera" jsou lidé tělesně nebo morálně trpící, nemocní, izolovaní a světem odmítnutí. Všichni přijímají Kristovo pozvání, on ve svém velikém milosrdenství zatoužil, aby spolupracovali spolu s ním na spáse světa. Jsou uzavřeni v klauzuře svých čtyř stěn, nemocnic, pečovatelských domů a vězeňských cel - či jen ve svém utrpení... Svým zasvěcením jsou spojeni se všemi lidmi, kteří vedou mnišský život v mnoha řádech na celém světě, ale především žijí ve společenství s Kristem - Obětí a ve společenství s Pannou Marií. Když se zcela odevzdávají Pánu Ježíši a přijímají a obětují mu své modlitby i utrpení, stávají se „živými hostiemi". „Slouží ve svých čtyřech stěnách jakoby neustávající mši svatou. Místo, kde žijí, jejich pokoj, se tak stává Golgotou, kde Kristus obnovuje svou oběť skrze jejich utrpení." (Martial Codou)

Pravda ve světě polopravd

Dnešní svět si velmi potřebuje připomenout tuto pravdu: Ti, kteří se světu zdají být neproduktivní a bezcenní, podpírají jeho existenci! Všichni nejslabší, postižení, trpící, v pokročilém věku, ale také vězni mají zvláštní důstojnost, neboť byli vyzváni, aby se spojili s Kristovým utrpením a aby přinesli dar svého života za druhé...

Tuto pravdu ustavičně ve svém učení hlásal a definitivně svědectvím svého života potvrdil Jan Pavel II.

Vyzval svět, že je nepřípustné, když odstrkává starší lidi na okraj, nebo je přímo odmítá. Připomínal hodnotu jejich přítomnosti... A také jejich nezastupitelnou roli v tom, že předávají mladším generacím naději a lásku (srov. *Evangelium vitae* 94).

Člověka na invalidním vozíku potřebuje lidstvo stejně jako inženýra, který staví mosty... Jan Pavel II. napsal: „Volání Pána se obrací ke všem a ke každému zvlášť: **i nemocní jsou povoláni jako dělníci na jeho vinici**. Břemeno, které oslabuje tělo a bere vnitřní klid, jim nebrání pracovat na vinici. Naopak, je pro ně výzvou, aby žili své lidské a křesťanské povolání a účastnili se novým, ještě cennějším způsobem na růstu království Božího." (*Christifideles laici* 53)

Právě k tomu chce dílo Neviditelný klášter Jana Pavla II. povzbudit.

Marcela a požehnané utrpení

Neviditelný klášter pomáhá trpícím vidět, že doba, kterou prožívají, je dobou obrovské milosti a Božího požehnání díky tomu, že obětují své utrpení na konkrétní úmysl. Mnozí z nich nalezli smysl i radost svého života. Tak tomu bylo v i případě osmdesátišestileté Marcely, která se jako první odevzdala Kristu v Neviditelném klášteře Jana Pavla II. Marcela prožívala hluboké zklamání. V mládí pracovala jako lékařka, žila intenzivním duchovním životem a starala se o staré lidi. Nyní se cítila naprosto neužitečná, sama a opuštěná. Modlila se jenom za to, aby rychle umřela.

Když ji navštívil jáhen Martial Codou, měla už svého života dost. Celou dobu návštěvy proplakala. Nevěděl, co jí má říct. Doporučil jí, aby spojovala své utrpení s Kristovým utrpením, aby byla „živou hostií". Při následujícím setkání zářila radostí a řekla jáhnovi: „Konečně to chápu. Nebudu už plakat ani prosit Boha, aby mě vzal z tohoto světa. Jsem šťastná, že jsem zde a v takovém stavu. Jako lékařka jsem obětovala celý život, abych léčila těla nemocných lidí, ale dnes díky své slabosti se mohu stát lékařem lidských duší. Budu to dělat v jednotě s ukřižovaným Pánem zde, v tomto pokoji, kde zůstanu do konce života."

Vězni

Pravý pilíř „neviditelného kláštera" tvoří kromě trpících lidí, nemocných a postižených také vězni. Doba omezené svobody pro ně může být také dobou milosti, setkání s Kristem, s Bohem bohatým na milosrdenství, který na ně čeká jako Otec na marnotratného syna. Svatý otec Jan Pavel II. ve své promluvě k vězňům v Lyonu vyzýval všechny uvězněné, aby překročili stav beznaděje a obětovali svá trápení: „Hleďte na Ukřižovaného, jenž byl odsouzen pro naši spásu, přestože nespáchal

Otec Jakub Freville a jáhen Martial Codou (vpravo)

žádné zlo. Dívejte se na jeho lásku a trpělivost, buďte plodní v plnosti jeho vzkříšení. **Předejte mu své zkušenosti, příliš těžké pro vás samotné. Obětujte je za své bližní.**"

Pán vězně obdařuje velkou důvěrou a dává jim příležitost, aby přijetím svého poslání mohli nahradit hříchy své i druhých lidí.

Oběť dětí

Druhý konec břevna pozemského života z Martialova vidění je podpírán levým pilířem „neviditelného kláštera". Jsou jím i malí mučedníci, děti zemřelé v raném dětství: děti, které zemřely v mateřském lůně, a děti, které se staly oběťmi potratů. Jsou to malí kličníci, otevírající srdce svých rodičů Boží lásce. Nejednou vyprošují obrácení ostatním. Tak tomu bylo mimo jiné v případě jáhna Martiala, k jehož obrácení došlo nedlouho po velkém rodinném dramatu - po smrti jeho bratrance, který zemřel ihned po narození.

Své místo v díle „neviditelného kláštera" mají i rodiče, kteří trpí ztrátou dítěte, a také lidé zranění špatným rozhodnutím namířeným proti životu. I oni mohou prostřednictvím přímluvy Církve zapojit svou bolest do dynamiky spásy.

Pomocníci „neviditelného kláštera“

O „klauzurní členy“ (tedy ty, kteří „nemohou vycházet“, tj. o nemocné, kteří leží v nemocnicích, v domovech pro seniory, doma, o vězně...) se starají členové „pomocníci“, kteří je doprovázejí, žijí svátostným životem a jsou určeni k této funkci farářem, který chce, aby „neviditelný klášter“ existoval i na území jeho farnosti.

Tito lidé jsou k tomuto poslání formováni. Mají posilovat ducha oběti u nemocných a vězňů, povzbuzovat je, aby vytrvali; předávat jim úmysly, které farnost nebo celá diecéze určí, číst jim modlitbu obětování (pokud to nemohou dělat sami a tehdy, když se ocitnou v kómatu); ustavičně se za ně modlit a také, nemůže-li to z nějakých důvodů dělat kněz, jim alespoň jednou týdně přinést svaté přijímání. Pomocní členové jsou misionáři nemocných. Jejich úkolem je rovněž objevovat na území dané farnosti všechny osamocené lidi, ty, kteří žijí v pečovatelských domech, nemocnicích a ve věženích..., ale také v soukromých domech, a přicházet k nim s Ježíšovou výzvou, aby se zapojili do díla spásy světa obětováním svého utrpení. Postupně tedy připravují tyto lidi, aby se obětovali Ježíši v „neviditelném klášteře“.

Farnost přijímá i dává...

Nejednou tento pomocník nemocným pomáhá ve chvílích přechodu k Pánu. Připravuje je na dobrou smrt a s velkou empatií a taktem říká nemocným pravdu o jejich situaci a umožňuje jim, aby přijali svátosti, které velmi často umírajícím přinášejí pokoj srdce a sílu, aby se až do konce obětovali milosrdnému Otci. Je velmi důležité, aby „pomocník“ v těchto chvílích rozhodujících o věčném životě nesetrvával u nepravdivého řešení, jímž je udržování člověka v iluzi, odkládání možností zpovědi a svatého přijímání a svátosti pomazání nemocných.

Bohatství farnosti

Každý jednotlivý člověk, který své utrpení spojuje s Kristovou obětí, je velkým bohatstvím. Existence celého „neviditelného kláštera“ na území farnosti je pak obrovským bohatstvím. Jeho členové mohou své modlitby a utrpení obětovat například za mládež ve farnosti, aby se otevírala Kristu, za ty, kteří se připravují ke svátostem, za evangelizační dílo, na kterém pracuje farnost, za kněze, kteří v ní slouží, za všechny zbloudilé, za rodiny prožívající krize... Jan Pavel II. napsal: „Utrpení proniknuté silou Kristovy oběti je nenahraditelným prostředníkem a pramenem dobra nevyhnutelným pro spásu světa. Více než cokoli jiného rozšiřuje cestu milosti, která proměňuje lidské duše.“ (*SD* 27)

Propojení

Jáhen Martial, původce myšlenky „neviditelného kláštera“, prosívá o přímluvu konkrétní členy kláštera, když připravuje mladé páry na manželství nebo rodiny na křest dítěte. Těm, kteří svátosti přijímají, na počátku obřadu připomíná, že v tuto chvíli se za ně se vší láskou obětují jiní lidé, a doporučuje jim, aby je navštívili a vyjádřili jim vděčnost. Právě takto prostě se buduje společenství, civilizace lásky, k jehož vytváření jsme byli všichni povoláni.

Připravila Malgorzata Radomska
(podle knihy Martiala Codou „Neviditelný klášter Jana Pavla II.“)
Převzato z časopisu Milujte se 23/2012

Modlitba obětování utrpení

Pane Ježíši,
planoucí srdce lásky,
soucitu a milosrdenství,
obětuji Ti vše, co jsem, a vše, co mám.
Obětuji Ti celý svůj život
ve spojení s bratry a sestrami
„neviditelného kláštera“.
Obětuji Ti s láskou všechno své utrpení,
to přítomné i to budoucí.
Dej, ať Tě miluji vždy a stále víc!
A nemohu-li tuto lásku vyjádřit ústy či tělem,
chci, aby Ti ji vyznávalo moje srdce -
tolikrát, kolik je ve mně dechu.
Pomoz mi, abych dokázal(a) přijmout
každou chvíli svého nynějšího života
takovou, jaká je.
Ať toto mé „ano lásce“ spojí můj život
s živým pramenem Tvého srdce,
který napájí všechny rodiny na zemi.
Prosím Tě také, pomáhej svou milostí
mým bratřím a sestrám v utrpení,
kteří ještě nepoznali pokoj,
a všem, kdo mají těžký úkol pomáhat mi.
A Ty, Maria, Matko naše, přítomná
na celé této pozemské pouti,
pomoz mi v poslední hodině, ať přechod
na věčnost prožiji s pokojnou duší.
Buď Nebeskou Bránou všem rodinám,
za které obětuji svůj život.
Amen.

Člověk, který se chce odevzdat Pánu Ježíši v „neviditelném klášteře“, má být ve svém utrpení úzce spojen s Kristem skrze svátostný život. Co nejčastěji přistupovat ke svátostem, to je cesta k nalezení Božího pokoje. Rada zní, aby - nakolik je to možné - alespoň jednou týdně přijal svaté přijímání. Tento člověk se obětuje jako živá hostie tím, že se pomodlí modlitbu obětování utrpení. **Tento úkon může být vykonán soukromě, ale doporučuje se oficiální slavení.** Pak tuto modlitbu (která je každodenní modlitbou členů kláštera) obětující se člověk odrecituje při mši svaté, kterou u něj slouží kněz. Je důležité, aby na této slavnosti byl přítomen i „pomocník“, který s ním bude udržovat jménem farnosti kontakt. Po závěrečném požehnání je možné udělat památeční fotografii a dát ji do farního rejstříku, do něhož jsou zapsáni lidé obětující se Kristu v „neviditelném klášteře.

Památník sv. Cyrila a Metoděje v Brně na Petrově

Vážení přátelé,

v devátém století požádal velkomoravský kníže Rostislav byzantského císaře Michaela III. o vyslání misionářů znalých slovanského jazyka do prvního státního útvaru západních Slovanů. Císař pro tento nelehký úkol vybral bratrskou dvojici učených kněží ze Soluně: Konstantina, který později přijal řeholní jméno Cyril, a jeho bratra Metoděje.

Při své misii spojili osudy své s osudem našich předků, kteří nežili v tak společensky a kulturně vyspělé společnosti jako v jejich domovině, kterou kvůli nim opustili. Chtěli zde předat to, co považovali za nejdůležitější a nejcennější... Vytvořili znaky slovanského písma a přeložili nejdůležitější části Bible. Připravili soubor pravidel pro řízení společnosti nazvaný Zákon soudný ljudem. Ale toto všechno považovali jen za nástroje změny smýšlení, díky čemuž se naši předkové zařadili mezi kulturní národy světa.

Vítězný návrh na ztvárnění památníku Cyrila a Metoděje v Brně

V roce 2013 si připomínáme 1150. výročí jejich příchodu na Velkou Moravu. Jsou spolupatrony brněnské katedrály svatých Petra a Pavla i celé diecéze. Jako inspirace k hodnotám, jejichž nositeli se stali, bude v areálu Petrova v Brně umístěno jejich sousoší od autorů Vladimíra Matouška a Radima Horáka.

Sousoší by se mělo stát nejen symbolickým poděkováním za působení svatých Cyrila a Metoděje, ale i připomínkou hodnot, které přinesli a šířili. Sousoší bude odhaleno dne 6. června 2013 a bude na Petrově, nedaleko katedrály sv. Petra a Pavla po pravé straně přístupového schodiště vedoucího od Zelného trhu.

Prosíme vás o připojení k veřejné sbírce, kterou vyhlásilo Biskupství brněnské na realizaci sousoší sv. Cyrila a Metoděje, a děkujeme všem dárcům, kteří tak učiní. Realizace sousoší i úprava terénu si vyžádá náklady asi 2 miliony korun.

Dary je možno přímo zaslat na bankovní účet
č. 55 77 77 22 / 0800 u České spořitelny, a.s.
Více informací naleznete na www.biskupstvi.cz
Poštovní adresa:
Biskupství brněnské, Petrov 8, CZ – 601 43 Brno

Kdo by chtěl něco na nový památník přispět a je pro něho zaslání na účet do Brna obtížné, můžete poslat dar do naší redakce Hlasů národa. Šeky pište pouze na **Czech misiion** a do poznámky uveďte **Památník Brno.** My potom příslušný obnos biskupství brněnskému zašleme.

Symboly jsou svědky událostí a zároveň prostředky zdůrazňující určité hodnoty. Ty, kteří svým působením a životním příkladem obohatili a stále obohacují generace obyvatel nejenom našeho regionu, ale svým způsobem lidi celého světa, stojí za to stále si připomínat. Proto považuji památník svatých Cyrila a Metoděje, vyhlášených za patrony Evropy, za velmi důležitý a prospěšný.

Mons. ThLic. Vojtěch Cikrle,
brněnský biskup

Příchod svatých Cyrila a Metoděje na Moravu, jehož 1150. výročí si připomeneme v roce 2013, představoval výrazný zlom v našich dějinách, který určil více než tisícileté kulturní směřování všech Slovanů. Je tedy zřejmé, jak významná je cyrilometodějská tradice pro historii, ale také pro současnost i budoucnost jižní Moravy. Když papež Jan Pavel II. v roce 1990 na Velehradě hovořil o Cyrilu a Metodějovi, vyzdvihl význam obou bratří pro budování křesťanské Evropy a zdůraznil jejich odkaz pro jednotu Východu a Západu. V obou momentech spočívá aktuálnost jejich poselství pro současnost. Tento odkaz hodláme chránit a předat budoucím generacím. Proto vítám připomenutí jejich odkazu formou sochy obou soluňských bratří právě v moravské metropoli Brně.

JUDr. Michal Hašek,
hejtman Jihomoravského kraje

Jsem přesvědčen, že realizace památníku svatých Cyrila a Metoděje posílí v obyvatelích Moravy především pocit hrdosti nad bohatstvím vlastních tradic. Tento monument se stane významnou připomínkou zavedení prvního slovanského písma a prosazení „jazyka Moravanů" vedle řečtiny a latiny jako liturgického jazyka, což byl čin evropského významu.

Bc. Roman Onderka, MBA, primátor města Brna

Ctnost odvahy a víry, kterou projevili solunští bratři ve službě lidem cizí země – totiž nám – je důvodem obdivu a následování napříč historií dodnes. Uctění jejich památky je nejen vyjádřením vděku za tento čin, ale i připomínkou, povzbuzením pro náš život. Takto duchem obdaření, velkorysí a nezištní lidé zde kdysi žili. Inspirujme se.

Vladimír Matoušek, sochař

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050 (773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

České rádio v Chicagu

Jerry Jirák

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti

na rádiové stanici 1450 AM

v neděli v 9.00 a.m.

a na Internetu www.wcev1450.com

a stiskněte tlačítko SURFERS NETWORK

Czech voice of Cleveland

WHKW 1220 AM

WHKW 1440 AM

Sundays: 3.03 - 5.00 p.m.

Host: Joe Kocab

Listen on the Internet:

www.whkwradio.com (Eastern time)

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec, President
Robert L. Cermak, Secretary-Treasurer

Chicago Representatives

Loretta Moravecek **1-708-484-3162**

Dolores Jacklin **1-630-968-1292**

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken
Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home
10501 West Cermak Road
Westchester, Illinois 60154
Other Funeral Home locations available upon request

Direct Line: **773-910-3400**
Chapel: **708-562-5900**
e-mail:
marikbaken@sbcglobal.net

Continuing the Marik Family Tradition of Funeral service

Vděčná vzpomínka

19.května 2013 si připomínáme dvanácté výročí úmrtí našeho milého duchovního Otce

Rev. Vojtěcha Jaroslava Víta OSB

Narodil se v Polici nad Metují v Čechách 2.února 1923. V době 2.světové války vstoupil do benediktinského kláštera v Praze v Břevnově a zde 14.září 1945 složil řeholní sliby. V roce 1946 odešel na teologická studia do Belgie, kde byl 29.července 1951 vysvěcen na kněze. Protože se po komunistickém puči nemohl vrátit do vlasti, odešel na misie do Afriky do tehdejšího Belgického Konga. V roce 1961 přesídlil do Spojených států amerických. Zde působil v duchovní správě u kostela sv. Prokopa v Chicagu, později spoluzakládal středisko Velehrad v blízkosti kostela sv. Anežky České, které později přenesl do Cicera ke kostelu Panny Marie Svatohorské. Téměř 40 let zajišťoval českou duchovní správu pro naše krajany v exilu. Byl iniciátorem a 25 let šéfredaktorem českých novin Hlas národa. Za svou práci v exilu byl vyznamenán prezidentem České republiky Václavem Havlem řádem T.G. Masaryka. Po vykonané práci odešel na zasloužený odpočinek do Prahy a při své opětovné návštěvě USA byl 19.května 2001 povolán na věčnost. Je pochován na klášterním hřbitově benediktinského opatství sv. Prokopa v Lisle.

Vzpomínkovou mši svatou budeme za něho obětovat v kostele České misie v Brookfieldu v neděli 19.května 2013 v 10.30 hod. dopoledne.

Děkujeme všem, kdo si na něho v modlitbě vzpomenou s námi

Mons. Dušan Hladík
a přátelé z České Misie v Chicagu

Úmrtní oznámení

Oznamuji všem přátelům a známým, že byl povolán Pánem života a smrti na věčnost můj milovaný manžel, pan

Antonín Švehla

Narodil se 30. července 1935
Zemřel 9. ledna 2013
Rozloučili jsme se s ním 15. ledna 2013
v kostele sv. Ambrože v Brunswicku, OH

Mši svatou za spásu jeho duše budeme obětovat v sobotu 25. května 2013 v 6.30 večer v kostele České misie v Brookfieldu

Děkuji všem, kdo jste ho znali a vzpomenete si na něho ve svých modlitbách.

Eva Švehlová, manželka

Srdečně Vás zveme

na oslavu 30. výročí

POSVĚCENÍ ČESKÉ KAPLE PANNY MARIE HOSTÝNSKÉ

v Národní svatyni Neposkvrněného Početí Panny Marie ve Washingtonu DC

Slavnostní mše svatá při této příležitosti bude

v neděli 16. června 2013
ve 12.15 hodin v poledne

Rev. Antonín Kocurek
a výbor České kaple

Srdečné blahopřání

Darině Arvajovičové,

která 23. května 2013 oslaví významné životní jubileum

Ty slunko krasne, zašvic,
tak jak šviciš na jasne kvece.
Zašvic na nas, na tuľakoch,
keri se tuľame po tym širym švece.

Po tym širym švece
sme še rozleceli
a na vlasc, žem slovensku
sme už zapomneli.

Oh, ty matko, žem slovenska,
zobudz našo šerca,
zo spanku sladkeho,
aby sme še navracali
do kraju našeho.

Potulky po Šariši

Milá Darinka, při příležitosti Vašich vzácných narozenin Vám upřímně děkujeme za Vaši dlouholetou vytrvalou službu v naší České misii, kde stále Slováci, Moravané a Češi žijeme jako jedna rodina. Děkujeme Vám za předčítání slova Božího v rodném slovenském jazyce, za zpěv v chrámové schole, za organizování liturgie a modlitebních skupin, za práci s dětmi, za obětavou pomoc při výzdobě a úklidu kostela, za činnost v Misijní radě i za pomoc při nesčetných kulturních i dalších akcích naší misie. Kéž je Vám za Vaši nezištnou a obětavou práci Pán Bůh hojným odplatitelem.

Do dalších let života Vám přejeme a v modlitbách vyprošujeme lásku Boha Otce v srdci, dobrotu Božího Syna v jednání, krásu Ducha svatého v myšlení. Kéž Vás vezme do své náruče Sedmibolestná Panna Maria, patronka Slovenska, a pomůže Vám překonávat každodenní problémy, kéž Vás dobrotivý Bůh provází svojí milostí, dá Vám dostatek sil a upevní Vaše zdraví.

Mons. Dušan Hladík
a všichni přátelé z České misie v Chicagu

Česká Misie Vás srdečně zve na

RUMMAGE SALE

10. a 11. května 2013 od 9.00 AM do 5.00 PM
17. a 18. května 2013 od 9.00 AM do 5.00 PM
v areálu Českého kostela
9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

Nabízíme:

Nábytek, šaty, hračky, sportovní potřeby, domácí a kuchyňské potřeby, elektroniku a mnoho dalších věcí.

Prosíme členy a přátele misie o darování dalších vhodných věcí pro tuto akci.

Prosíme však, noste jen věci čisté a kvalitní, co patří do odpadu vyhoďte hned doma.

Za pomoc předem děkujeme.

Informace: 708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Česká a Slovenská televize

- **na šedesát českých a slovenských programů**
- **hlavní programy s časovým posunem pro USA**
- **možnost záznamu všech pořadů**
- **napojení přímo na televizor bez počítače**

Za jednu cenu $ 24.99 na měsíc máte dvě služby:

Kablovka.com i Online TV1.com

Veškeré informace podá a instalaci zařídí česky mluvící technik
Volejte: Libor Kobza 708 - 328 – 5173

NONAT

Tradiční mast se vrací

Tato populární hojivá mast podle české receptury Marie Mastný Lieblinger z roku 1899 nechyběla v lékárničce žádné z našich babiček. Hojí rány, záněty, bodnutí hmyzu, bolesti a jiné. Po 60 letech se opět vrací na trh.

Dodává se v balení ¾ unce a včetně S. & H. stojí $ 12.49

Bližší informace se dozvíte a objednat můžete na:

www.nonatsalve.com

nebo na adrese:
Alfred Nováček
3831 N.E. Wasco St., Portland, OR 97232
Telefon: 503 – 234 5594

Vzpomínka na Milana Havlína

V květnu 2013 uplyne již šest let od úmrtí pana Milana Havlína, skvělého, hluboce věřícího člověka, krajana, který po krutých zkušenostech z komunistických žalářů, mohl prožít od roku 1969 se svou manželkou Věrou, syny a jejich rodinami, klidná a tvořivá léta v pilné práci v nové vlasti, Kanadě, která jej přijala s otevřenou náručí. Zde mohl zúročit svoje vzdělání zahradního architekta i dalším studiem na Univerzitě v Montréalu.

V roce 2009 vyšla v Hlasech národa č. 4 vzpomínka na Milana Havlína, kde bylo popsáno jeho utrpení – a také jeho manželky Věry, v komunistických žalářích, jeho působení a život, i jeho literární činnost v Kanadě.

Dnes bychom rádi připomněli, nejen krajanské veřejnosti, jeho mimořádnou osobnost a působení v oblasti zahradní architektury v provincii Québec.

Při našich návštěvách Kanady, jsme projeli s manželi Havlínovými celou východní část Kanady, od Montréalu až po Gaspésii a mohli jsme natočit a obdivovat se jeho tvorbě v úpravě zahrad od rodinných domů, po velké zahradní úpravy sídelních celků.

Kromě zahradnické úpravy některých částí města Montréal, nás okouzlila zahradní úprava rodinných domků lesní čtvrti Domaine des Haut de Bois, městečka Saint Julie poblíž města Montréalu. Zcela mimořádná je vzorová zahrada Institutu zahradní architektury v St. Hyacinthe, kterou pan

Vzorová zahrada Institutu v St. Hyacinthe

Sadová úprava, památníku politických vězňů v Torontu se sochou nazvanou Znovuukřižovaný

Milan Havlín vybudoval se svými studenty. Zahrada je členěná podle typů zahradních úprav a podle druhů rostlin a dřevin, s doplněním materiálů chodníkových úprav, drobné architektury – pergol, japonérií, můstků, laviček, jezírek a dalších doplňků. Obdivovali jsme také krásnou zahradní úpravu lázní manželů Lamarque v Paspebiacu na Gaspésii (Auberge du Parc – Inn) , ale také zahradní úpravu hotelu Normandie (manž. Lamarque) v Percé. Vzpomínáme také na řadu rodinných domků v celé oblasti města Montréalu, včetně jejich vlastního domu v městě St. Bruno de Montarville a také zahradních úprav celého městečka. Připomínáme také zahradní úpravu památníku politických vězňů se sochou Josefa Randy Znovuukřižovaný na Masaryktownu v Torontu.

V Milanovi Havlínovi obdivujeme statečného člověka, pilného spisovatele, úspěšného zahradního architekta i jeho optimismus, a v neposlední řadě obdivujeme i jeho statečnou manželku Věru a celou jeho rodinu. Milý Milane, stále vzpomínáme a k Tvým myšlenkám a knihám se budeme stále vracet.

Irena Voštová a Miloš Bařinka
Atelier IM Luhačovice

Cyrilometodějská slovanská bohoslužba

Sv. Cyril a Metoděj
nástěnný obraz Jano Koehlera z roku 1934
v chrámu sv. Cyrila a Metoděje
v Lužicích u Hodonína

Pokračování ze str. 2

Ovšem Velká Morava nebyla již neutrálním územím a liturgický vývoj západní s jedinou bohoslužebnou řečí latinskou zasáhl i na Moravu. Po stránce liturgického jazyka lze nazvat moravské, pannonské a přímořské kraje až hluboko do jižní Itálie smíšeným územím, kde se stýkala a prolínala liturgie latinská s řeckou. Na Moravu přicházeli i řečtí misionáři, kteří konali služby Boží řecky. Do tohoto území přišli Konstantin a Metoděj, kteří věrni východním tradicím překládali v území dvojí liturgické kázně i misionářské činnosti řecké Písmo svaté i liturgii do jazyka moravských Slovanů, pro nějž ovšem musel Konstantin nejprve vynalézt abecedu. Avšak slovanská bohoslužba byla na Moravě, patřící do politické sféry západní, tak velkou novotou, že ji latiníci nechtěli uznat.

Námitky proti slovanské bohoslužbě

Námitky proti slovanské bohoslužbě přicházely ze dvou stran. Jejími protivníky byli jednak biskupové a kněží akvilejského patriarchátu a patrně i patriarcha sám, jednak východofranští biskupové.

S Benátčany se Konstantin utkal před svou cestou do Říma, když tam vyjednával s patriarchou o vysvěcení slovanských žáků a povolení kázat na jeho území. Staroslověnský Život Konstantinův dramaticky líčí jeho spor s protivníky: „Za pobytu v Benátkách shrnuli se naň biskupové, kněží a mniši jako havrani na sokola, a vyvolali trojjazyčný blud, řkouce: Člověče, vylož nám, jak to, žes nyní Slovanům vytvořil písmena, a učíš jim, předtím však jich nikdo jiný nevynalezl, ani apoštolově, ani římský papež, ani Řehoř Bohoslov, ani Jeroným, ani Augustin. My máme toliko tři jazyky, jimiž se sluší Boha v knihách slaviti: hebrejsky, řecky a latinsky." (ŽK, kap. 16)

Život Konstantinův vypravuje dále obšírněji o průběhu sporu. Konstantin vyvracel námitky poukazem na dějinnou skutečnost, že kromě Židů, Řeků a Latiníků jsou ještě jiné národy, které uctívají Boha svým jazykem: Arméni, Peršané, Abasgové, Iberové (Gruzíni), Sugdové, Gótové, Avaři, Tyršové, Kozaři, Arabové, Egypťané (Koptové), Syřané. Zde legenda ve svém rozhořčení nad protivníky poněkud upřílišňuje, protože nedělá rozdílu mezi národní liturgií a překladem posvátných knih do národního jazyka. Z vyjmenovaných národů mají nebo měli vlastní liturgii jen Arméni, Gruzíni, Gótové, Tyršové, Koptové a Syřané. Některé z nich měli snad přeloženo jen Písmo svaté do svého jazyka, o jiných však to není známo. Spisovatel legendy chtěl zřejmě nahromadit co nejvíce důkazů: ostatně ani benátští odpůrci neměli jasné pojmy o rozdílu mezi národní liturgií a překladem posvátných knih do národního jazyka.

Druhá část Konstantinovy obhajoby slovanské liturgie je založena na náboženských důvodech. „Což nepadá déšť od Boha na všechny stejně? Nebo slunce také nesvítí na všechny? Nedýcháme na vzduchu všichni stejně? Kterak se tedy vy nestydíte připomínat jen tři jazyky a chtíti, aby všechny ostatní jazyky a národy byly slepé a hluché. Povězte mi, pokládáte Boha za bezmocného, jako by toho nemohl dáti, či za závistivého, jako by nechtěl?" (ŽK, kap. 16) Na důkaz svých slov citoval Konstantin žalmy, že má chválit Boha všechna země, všechny národy a všichni lidé (Žalmy 65, 97, 116, 150).

Z evangelií uvedl, že Kristus poručil apoštolům hlásat evangelium všem národům (Mt 28, 18; Mk 16, 15-17), všem dal právo stát se dětmi Božími (Jan 1,12), modlil se, aby všichni jedno byli (Jan 17, 20-21), káral farizeje a zákoníky, že prostému lidu „zavírali nebeské království" (Mt 23,13) a sobě ponechávali „klíč k porozumění" (Lk 11, 52). Z listů sv. Pavla dokazoval, jak Pavel učil a napomínal věřící, kteří měli charismata, aby těch darů použili na prospěch všech věřících, k nimž mají mluvit tak, aby jim rozuměli (1 Kor 14, 5-34). Boha mají chválit všechny jazyky! (Fil 2,11).

Poněvadž se nám Konstantinova obrana slovanské bohoslužby a překladu Písma svatého do slovanštiny (jeho odpůrci v tom nedělali rozdílu) zachovala jen ve zlomcích v jeho legendě, nemůžeme zvážit dosah jeho důvodů. Avšak jeho bystrost a apologetická schopnost je nepopiratelná. Že uměl své odpůrce účinně odrazit, je patrno z označení svých protivníků. Nazývá je „trojjazyčníky" nebo „pilátníky", protože Pilát dal na kříž tabulku také jen ve třech řečech. Konstantin nazval jejich názor herezí, trojjazyčným bludem, což musíme chápat v širším smyslu, neboť herezí se nazýval tehdy každý omyl, který byl v nějaké souvislosti s vírou. Nevíme ovšem, zda je nazval pilátníky proto, že se odvolá-

vali na Pilátův nápis na kříži Páně, či sám volil toto přirovnání.

Námitky německých kněží a biskupů, kteří mluvili za latinský Západ, byly tytéž. Němečtí kněží namítali již okolo roku 865, že Bůh zvolil pro bohoslužby jen tři jazyky, hebrejský, řecký a latinský. I s nimi bojoval Konstantin podle staroslověnské legendy „jako David s cizozemci, porážel je slovy svatého Písma a jmenoval je trojjazyčníky a pilátníky, poněvadž Pilát dal takový nápis na kříž Páně."

Kromě toho si však latinští kněží jistě začali všímat, že Konstantin při mši svaté v krédu nepřidává „filioque" (i Syna) a začali ho podezřívat z fotiovského bludu. Později ho přímo z toho obvinili v Římě. Víra v původ Ducha svatého z Otce i Syna byla původně táž. Ve spisech svatých Otců západních převládl však výraz, že Duch svatý pochází z Otce i Syna, kdežto na Východě převládla formule a učení, že pochází z Otce skrze Syna „dia tou hiou". V nicejském vyznání víry nebyla vůbec doložka o Duchu svatém: „Dominum et Vivificantem, qui ex Patre procedit": ta byla přidána až na cařihradském sněmu roku 381 proti Macedoniánům, ovšem bez dodatku „filioque". Avšak Východ i Západ věřil stejně, že Duch svatý pochází z obou, Otce i Syna.

Pro větší výraznost této víry bylo na španělské synodě v Toledu roku 589 po prvé vsunuto do vyznání víry slovo Filioque, takže nicejsko-cařihradské vyznání víry znělo: „Qui ex Patre Filioque procedit". Tuto doplněnou formuli v krédu přijal franský západ. Když však roku 808 slyšeli východňané v Jeruzalémě zpívat franské latinské kněze krédo s touto vložkou, vzniklo z toho velké pobouření. Spor se měl urovnat podle papežského nařízení na synodě v Cáchách roku 809. Avšak cášská synoda přijala Filioque bez výhrad. Papež sice usnesení schválil jako pravověrné, ale z ohledu na Řeky radil od dodatku upustit. Sám pak Filioque pro římskou bohoslužbu nepřijal. Dokonce dal vyvěsit kovové desky s úplným řeckým a latinským zněním vyznání víry bez vsuvky Filioque. Tak to zůstalo až do Benedikta VIII. (1012-24), který nařídil krédo i s dodatkem Filioque pro celou Církev. Němečtí biskupové však lpěli na Filioque od počátku a dbali i ve svých misijních územích, aby bylo zpíváno.

Konstantin a Metoděj se ovšem drželi východního zvyku, kde tato vsuvka byla neznámá. Tak učili i své slovanské žáky. Avšak věřili stejně jako na Západě, že Duch svatý pochází z Otce i Syna, jak se obhájil Metoděj roku 880 v Římě. Při tom je však třeba mít na paměti, že tehdy článek víry o vycházení Ducha svatého z Otce i Syna ještě definován nebyl. Proto nelze nazývat formálními bludaři ty, kteří učili jinak.

Povolení slovanské liturgie

Oba staroslověnské životopisy vypravují, že papež povolal svaté bratry do Říma, když uslyšel o jejich činnosti. Bylo to ve spojitosti s jejich návštěvou u akvilejského patriarchy v Benátkách. Výrok legendy však nevylučuje možnost, že se bratři sami ohlásili v Římě a prosili o přijetí. Když tedy dostali od Mikuláše I. list, zvoucí je do Říma, vydali se na cestu.

Do Říma přišli koncem roku 867 nebo na začátku roku 868. Zatím papež Mikuláš I. zemřel. Neméně přívětivě a slavně byli uvítáni jeho nástupcem Hadriánem II. V Římě se totiž dověděli již předem, že tito Řekové přinášejí do sídla nástupce sv. Petra ostatky sv. Klimenta, třetího římského papeže, jako na důkaz, že uznávají římského papeže za hlavu celé Církve. To bylo pro ně nejlepším doporučením. Velkolepé uvítání popsal biskup Gauderich a později bylo znázorněno na fresce z XI. století v kostele sv. Klimenta, kam byly ostatky po přinesení uloženy.

V Římě si vážili řeckých bratří a apoštolů, přicházejících ze slovanských zemí. Zvláště Konstantin budil pozornost svou učeností a bystrostí, jak se chlubí jeho staroslověnský životopisec. „Římané pak ustavičně jej navštěvovali, dotazujíce se ho, nač kdo chtěl, a dostávalo se jim výkladu dvojnásobného i trojnásobného." (ŽK kap. 17)

Přesto však soluňští bratři i tam narazili se svým požadavkem slovanské liturgie. Jak Metodějova legenda poznamenává, slovanská bohoslužba měla i v Římě mnoho odpůrců. I biskup Gauderich, ctitel sv. Klimenta, byl nepřítelem slovanské bohoslužby. Avšak papež Hadrián schválil užívání slovanského jazyka jako bohoslužebného. Potvrdil Konstantinův překlad Písma svatého a bohoslužebných knih a na znamení rovnocennosti a liturgické oprávněnosti položil je na oltář v kostele Santa Maria Maggiore, zvaný též Panny Marie Sněžné nebo „U jesliček". Tímto činem odstranil naráz největší překážku pro zdar misií mezi Slovany.

Text mešního obřadu psaného hlaholicí, tzv. Sinajské zlomky

Vysvěcení slovanských žáků

Když papež Hadrián symbolickým aktem schválil slovanskou bohoslužbu, zavedenou soluňskými bratřími, postaral se jim jaksi samozřejmě i o pomocníky. Nařídil biskupu z Porto Formosovi, který se právě vrátil z misií u Bulharů, a velletrijskému biskupu Gauderichovi, aby tři slovanské žáky Konstantina a Metoděje posvětili na kněze, byli to Gorazd, Kliment a Sáva a dva na lektory Angelára a Nauma. Jak se zdá, tito biskupové nesouhlasili se zavedením slovanské bohoslužby, a Hadrián je tak

chtěl potrestat. Svěcení bylo v lednu roku 868.

Slovanská bohoslužba nebyla ovšem povolována samostatně, nýbrž již vzhledem na chystané zřízení slovanské diecése v Pannonii. Za jejího biskupa byl vyhlédnut Konstantin. S vysvěcením se však asi čekalo pro jeho churavost. Legenda římská však tvrdí, že vysvěcen byl. Zároveň s ostatními byl Metoděj vysvěcen na kněze snad od samého papeže. Jak známo byl jen jáhnem. Svou první mši svatou sloužil pravděpodobně ve zmíněném mariánském kostele „U jesliček". Slovanští novokněží sloužili pak mše svaté slovansky v hlavních římských kostelích. První den u sv. Petra, druhý den u sv. Petronily, třetí u sv. Ondřeje a pak u sv. Pavla. Za průvodce a rádce ustanovil papež slovanské družině biskupa z Orte Arsenia a papežského knihovníka Anastasia. Pro Římany, kteří slyšeli slovanské bohoslužebné zpěvy, bylo to překvapením a podivnou novotou, ale pro ty, kteří se právem zvou slovanskými apoštoly, byly to radostné dny.

Písemné potvrzení slovanské bohoslužby

Papež Hadrián II. potvrdil užívání slovanské liturgie také písemně. Stalo se tak listem „Gloria in excelsis Deo" z roku 869. List se zachoval jen ve volném staroslověnském překladu v Životě Metodějově a zní: „Hadrián, biskup a sluha boží, Rastislavu, Svatopluku a Kocelovi. Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj, v lidech dobré vůle. Doslechli jsme o vašich duchovních snahách - a přáli jsme si jich s touhou a modlitbou pro vaši spásu - kterak Bůh ponukl vaše srdce, abyste ho hledali, a ukázal vám, že třeba Bohu sloužiti netoliko vírou, nýbrž i dobrými skutky. Víra zajisté bez skutků je mrtva a hynou ti, kdo myslí, že znají Boha, avšak skutky ho zapírají! Neboť jste prosili o učitele nejen u tohoto velekněžského stolce, nýbrž i u zbožného císaře Michala. I poslal vám blaženého filosofa Konstantina i s bratrem, zatímco my jsme včas nedospěli. Oni pak dověděvše se, že váš kraj náleží apoštolské Stolici, nic neučinili proti církevnímu zákonu, nýbrž přišli k nám, přinášejíce ostatky sv. Klimenta. Tu my, trojnásob potěšeni, rozhodli jsme se Metoděje, našeho syna, muže dokonalého rozumem a pravověrného, přezkoušeti, vysvětiti jej i s učedníky a poslati do vašich krajin, aby vás učil, jak jste žádali, tlumoče Písmo svaté do vašeho jazyka, podle veškerého církevního řádu úplně i se mší svatou, to je, se službou a se křtem, jak začal filosof Konstantin z Boží milosti a za přímluvy svatého Klimenta. Podobně i, dovede-li kdo jiný důstojně a pravověrně tlumočiti, ať jest to svaté a požehnané Bohem i námi a celou katolickou i apoštolskou Církví, abyste se snadno naučili přikázáním Božím. Ten jediný obyčej však zachovejte, aby se při mši napřed četla epištola a evangelium římsky, potom slovansky, by se naplnilo slovo Písma: Chváliti budou Pána všechny národy a jinde: Všichni budou hovořiti rozličnými jazyky o velikých skutcích Božích, jak jim dá Duch sv. promlouvati. Jestliže však kdo z učitelů u vás shromážděných, kteří lichotí uším a odvracují od pravdy k bludům, odváží se vás jinak sváděti, tupě knihy vašeho jazyka, ať jest vyloučen nejen od stolu Páně, nýbrž i z Církve, dokud se nenapraví. Jsou to vlci a ne ovce, jež sluší poznávati po ovoci jejich a chrániti se jich. Vy tedy, milené dítky, poslouchejte božské nauky a nezamítejte kázání Církve, abyste byli shledáni pravými ctiteli Boha, Otce našeho nebeského, se všemi svatými. Amen." (ŽM kap. 8)

List „Gloria in excelsis Deo" byl pro sv. Metoděje zároveň doporučujícím listem k Rastislavovi a druhým dvěma slovanským knížatům. Plného významu nabyl, až se podařilo nejdůležitější dílo, zřízení pannonsko-moravské diecéze, o kterou oba bratři s papežem jednali a která byla uskutečněna až po smrti sv. Cyrila († 14. února 869).

Liturgie sv. Petra. - Jak jsme poznali, slovanská liturgie je dílem obou svatých bratří i papežovým. Teprve papežským schválením mohlo užívání slovanštiny v bohoslužbě dojít rozšíření v liturgicky smíšeném území moravském a pannonském i ochrany proti odpůrcům, kterých bylo nemálo. Odpověď na otázku, jakého obřadu byla mše svatá s bohoslužebným jazykem slovanským, kterou sv. Cyril a Metoděj a jejich žáci sloužili, dlouho nebyla uspokojivá. Sv. Cyril přeložil do slovanštiny nejprve řeckou mešní knihu (misál), která byla v užívání v Cařihradě. Byla to řecká liturgie sv. Jana Zlatoústého, jejímiž slovanskými pozůstatky jsou rukopisné hlaholské zlomky z X. století, tzv. Listy Sinajské a Pražské zlomky. Avšak po návratu z Říma přinesl sv. Metoděj na Moravu i

Kyjevské listy - hlaholský rukopis mešních textů z doby kolem roku 900

novou liturgii. Snad ještě s pomocí nemocného sv. Cyrila přeložil v Římě z řečtiny bohoslužbu obvyklou tehdy mezi řeckými mnichy na Balkáně a v jižní Itálii. Je to tzv. liturgie sv. Petra. Její obřadní jádro je římské (římský kánon), okolo něho se však rozvíjejí byzantské modlitby. Pozůstatky liturgie sv. Petra jsou tzv. Kijevské listy z X. stol. Zásluhu o tento objev má profesor Vašica.

Pražské zlomky - dva pergamenové listy, se staroslověnským textem psaným hlaholicí, z 11. stol.

Ke slovanské liturgii závěrem

I když po smrti svatého Metoděje a násilném vyhnání jeho žáků z Velké Moravy byla slovanská liturgie na území našich předků zakázána, přesto žila dál. Metodějovi žáci, kteří odešli do exilu rozšířili slovanskou bohoslužbu v byzantském ritu v Makedonii, Bulharsku, Rusku a v jiných zemích, v římském ritu v Chorvatsku, kde se udržela až dodnes. Ještě za života Metodějova se dostala slovanská liturgie do Čech a zde byla užívána. To dotvrzují legendy o životě sv. Ludmily a sv. Václava. Nejdéle se slovanská liturgie udržela v klášteře na Sázavě až do jejího zákazu roku 1096. Skoro současně se Sázavou (1095) byl zlikvidován papežským legátem též slovanský obřad v polském benediktinském klášteře v Tynci u Krakova.

Po třech a půl stoletích obnovil slovanskou bohoslužbu v Praze císař Karel IV. Ten požádal papeže Klimenta VI., aby mu dovolil založit v Čechách kláštery se slovanskou bohoslužbou, i když církevní slovanština byla v Čechách dávno řečí mrtvou, ale pro společný slovanský základ byla Čechům srozumitelnější než latina. Karel IV. se seznámil se slovanskou bohoslužbou za své návštěvy v přímořském chorvatském městě Senji v roce 1337 a o tom, že si ji zamiloval, svědčí to, že si později vyžádal od papežské kurie dovolení, aby se mohla v jeho přítomnosti sloužit slovanská mše kdekoli. V Chorvatsku se na rozdíl od Čech udržela slovanská bohoslužba přes občasné zákazy nepřetržitě až do polovice 13. století, kdy byla dvěma reskripty papeže Innocence IV. z roku 1248 a 1252 povolena v diecési krčské a senjsko-modrušské. Právě za návštěvy Karlovy prožívala své nejskvělejší období, o němž vyprávějí mnohé pergamenové rukopisy. Papežskou listinou z 9. května 1346 dostalo se Karlovi povolení zřídit v Čechách jeden klášter, v němž by chorvatští benediktini, vypuzení válkou ze svého domova, konali bohoslužbu jazykem slovanským. Hned příštího roku 1347 vydal Karel IV. Zakládací listinu, kterou byl uveden v život na Novém městě pražském klášter na Slovanech, neboli jinak Emauzy, nazvaný tak proto, že kostel jeho byl vysvěcen v pondělí velikonoční, kdy se čte evangelium o učednících jdoucích do Emauz. Doposud koná se tu každoročně v tento den známá emauzská pouť. Za bouří husitských, když 16. října 1419 ozbrojené tlupy vnikly do kláštera, opat Pavel, aby ušetřil klášter plenění, uvolil se podávat pod obojí. Nedá se přesně říci, kdy tam slovanská bohoslužba vzala za své. Z dřívějších mnichů směli v klášteře zůstat ti, kdo se přidali k učení Husovu: je tedy možno, že se nějaký čas ještě sloužilo slovansky, ale nevíme o tom nic bezpečného. Katolíkům byly Emauzy, ochuzené o všechny své statky, vráceny až roku 1589, ovšem na obnovení slovanské liturgie nebylo tehdy už ani pomyšlení, ačkoliv jinak jméno „na Slovanech" stále ještě připomínalo původní úmysl zakladatelův. V roce 1636 dány byly Emauzy císařem Ferdinandem II. benediktinům montserratským ze Španělska, a tak zvaní slovanští mniši se museli přesídlit k sv. Mikuláši na Staré město, kde se udrželi až do zrušení za Josefa II. V roce 1880 byli montserratští benediktini vystřídáni beuronskými, kteří učinili z Emauz pěstěním chorálního zpěvu hlavní ohnisko liturgické obnovy u nás.

Dědicem slovanské liturgie se stala v našich zemích byzantská liturgie pravoslavné i řeckokatolické církve slavená v církevní slovanštině. V římskokatolické církvi navázala na tradici slovanské liturgie staroslověnská mše (překlad tzv. tridentského ritu) dovolená pro Čechy a Moravu v určité dny a pro konkrétní místa indultem papeže Benedikta XV. roku 1920. Na tradici této staroslověnské liturgie navázala hlaholská mše, pro kterou byl vydán misál pro olomouckou arcidiecézi roku 1972 a pro celou Českou republiku v roce 1992, tento překlad je již podle pokoncilního ritu. Tyto staroslověnské mše jsou však v posledních padesáti letech jen historickou připomínkou slavné doby cyrilometodějské.

Druhý vatikánský koncil v konstituci o posvátné liturgii „Sacrosanctum Concilium" vydané 4. prosince 1963 dovolil pro celou římskokatolickou církev slavení mše svaté ve všech lidových jazycích. Předlohou pro překlady se potom stal tzv. misál Pavla VI. vydaný v roce 1970. Podle tohoto ritu se slouží v římskokatolické církvi mše svatá dodnes.

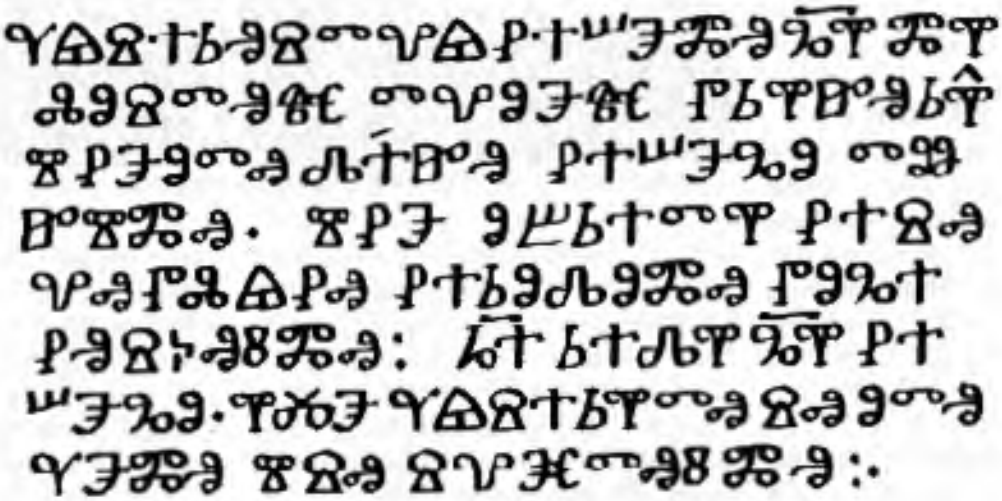
Schválení slovanského jazyka jako jazyka liturgického Hadriánem II. v roce 869 a možnost pro naše předky mít mši svatou v rodné řeči tak předběhlo dobu o 11 století. Měli bychom si toho náležitě vážit.

Zpracováno podle:
Bohumil Zlámal - Svatí Cyril a Metoděj

KYJEVSKÉ LISTY

Ukázka hlaholského textu první orace (kolekty) ze čtvrté mše všední

Část moravského misálu z 9. století. Opis byl pořízen na Moravě koncem 9. nebo počátkem 10. století, fol. 4v. Knihovna Akademie věd Ukrajinské republiky v Kyjevě.

Přepis do češtiny:

Cěsarьstvě našemь, Gospodi,
milostьjo tvoejo prizьri,
i ne otъdazь našego tuzimъ
i ne obrati nasъ vъ plěnъ
narodomъ poganьskymъ.
Christa radi, Gospodi, našego
i že cěsaritъ sъ Otьcemь
i sъ Svěntymь.

Latinský originál:

Rege nostras domine
propitius voluntas,
ut nec propriis
iniquitabilis implicentur,
nec subdantur alienis ...

Český překlad:

Na království naše, Pane,
milostí svou pohlédni,
nevydej našeho cizím
a nás nedej v zajetí
národům pohanským.
Pro Krista, Pána našeho,
který kraluje s Otcem
a s Duchem svatým.

Překlad z latiny:

Řiď, Pane,
milostivě naše vůle,
aby se ani do vlastních
nepravostí nezapletly,
ani se nepoddávaly cizím ...

http://www.moraviamagna.cz/texty/t_kyjevs.htm

MLADÝM

Ztratila jsem hříchy

Začalo mi být divné, proč malá Markétka, která byla před půl rokem u prvního svatého přijímání, najednou přestala chodit ke svátosti smíření. Byla u první svaté zpovědi, po měsíci znovu, pak ještě jednou a pak už nic. Přitom jsem dětem v náboženství několikrát vysvětloval, že pravidelná svátost smíření je velmi důležitá – pomáhá nám duchovně růst.

„Markétko, neměla bys už zase jít ke svaté zpovědi?“ zeptal jsem se jí.

„Já nemůžu,“ odpověděla a tvářila se jako by ji postihlo nějaké velké neštěstí.

„A proč bys nemohla?“

„Protože jsem ztratila hříchy...!“

Její odpověď mě opravdu zaskočila.

„Jak ztratila hříchy...?“ zeptal jsem se nechápavě.

To už měla slzičky v očích: „Já jsem někde ztratila ten lísteček. Já už ho nikdy nenajdu...“

V tu chvíli mně to došlo. Markétka si – snad s pomocí maminky – sestavila lísteček s hříchy k první svaté zpovědi. Použila ho poprvé, za měsíc „zrecyklovala“ hříchy z lístečku podruhé, pak potřetí, a pak se papírek ztratil. A nyní má pocit, že už je na celý život vyřízená...

Nakonec to bylo dobré, že se lísteček ztratil. Alespoň se mohlo toto nedorozumění brzy vysvětlit. Horší to je s námi dospělými, kteří máme takový stále nově „recyklovaný“ seznam obvyklých hříchů ve své hlavě. Místo abychom vždy před přijetím svátosti smíření věnovali čas skutečnému zamyšlení nad svým životem, jen v rychlosti zrecyklujeme seznam šesti až deseti obvyklých hříchů, které většinou říkáme, přidáme ještě jeden nebo dva navíc, „aby to nebylo úplně stejné“ (to ti pilnější), a je to. A protože si ten seznam už více méně naučeného vyznání nosíme řadu let v hlavě, tak nás nemůže zachránit ani to, že bychom jednou ztratili lísteček. A tím pádem také nehrozí, že by se pro nás svátost smíření – i když ji takto rutinně přijímáme pravidelně – mohla stát pomocí k duchovnímu růstu. Protože rutina zabíjí a dokáže zabít i tak velký dar, jakým je svátost smíření.

A co s tím? Vřele vám i vašemu okolí doporučuji knížečku *Příprava na svátost smíření dnes*. Sami užasnete, v kolika oblastech můžete žít lépe a krásněji – to znamená více dle Božího záměru. Je to pomůcka, kterou je pak možno používat častěji. Její kompletní text najdete i na www.milujte.se

Také vám může pomoci i zpovědní zrcadlo v Kancionálu nebo v jiných modlitebních knížkách.

P. Pavel Zahradníček OMI
Podle časopisu Milujte se 23/2012

Zpytování podle Desatera

I. Nebudeš mít přede mnou jiné bohy

1. Věřím, že mne Bůh miluje bez jakýchkoliv podmínek a zásluh?
2. Snažím se, aby Bůh byl na prvním místě v mém životě?
3. Nezapíral jsem víru?*
4. Nepochyboval jsem dobrovolně o některé pravdě víry?*
5. Nestyděl jsem se přiznat před ostatními ke katolické víře? Využívám příležitosti k vydávání svědectví o Bohu, Kristu a Církvi?
6. Naslouchal jsem s potěšením řečem proti víře?*
7. Vzdělávám se aktivně ve víře? Čtu si katechismus, Bibli a dobrou duchovní literaturu?
8. Nepohyboval jsem se ve společnosti víře nepřátelské (satanistické koncerty, spiritistické kroužky, zednářské nebo obdobné tajné spolky, komunistická strana)? Nebyl jsem jejich členem?*
9. Hledal jsem pomoc ve východních náboženstvích a jiných duchovních naukách (mantry, čakry, reiki,...)?* Věřil jsem v učení o reinkarnaci?*
10. Neúčastnil jsem se ze zvědavosti duchovních obřadů nekatolického vyznání? Toužím po jednotě všech křesťanů v lásce, ve víře a v jedné Církvi?
11. Věřil jsem ve věštby, vykládání karet, snáře?* Přijímal jsem magii, okultismus?* Sledoval jsem horoskopy? Přikládal jsem důležitost pověrám? Nevyvolával jsem duchy*, nenosil talismany nebo amulety?
12. Nevyužil jsem služeb léčitele, který léčí nedovoleným způsobem (na základě více či méně skrytého doptávání se duchů a v návaznosti na bludné nauky)?
13. Byli pro mne přátelé, zábava, peníze, diskotéka, televize, počítač, tělo, city, pochvala a uznání,... důležitější než Bůh?
14. Zanedbával jsem denní modlitby, zvláště ráno a večer, před jídlem a večerní zpytování svědomí?
15. Doufal jsem si? Spoléhal jsem opovážlivě na vlastní síly či na Boží milosrdenství?
16. Nepropadal jsem smutku a sebelítosti?
17. Nebyl jsem vůči Bohu a svatým věcem lhostejný? Nebyl jsem na Boha nazlobený?
18. Snažím se co nejlépe opětovat Boží lásku?
19. Mám rád katolickou Církev? Uznávám její učitelský úřad? Nebyl jsem pyšný?

* Hříchy označené hvězdičkou jsou zvláště závažné a svou povahou těžké.

Ukázka z knihy: Příprava na svátost smíření dnes

Neobyčejné příběhy Ondřeje Dunara (5)

Podnikatelem z nouze

Já a moje žena Poldina jsme žili ve společné domácnosti s Poldinou matkou Gábinou, která měla ve Vídni byt. S námi tam žilo pět dětí. Naše 3 letá dcera Gábi a čtyři děti Poldiny matky – 15 letá Greta, 12 letá Helena, které měla Gábina s Poldiným otcem, o němž se však v rodině nikdy nemluvilo a sama Poldy o něm nic nevěděla, dále s námi byl 5 letý syn Kint, kterého měla Gábina s neznámým ruským vojákem a 3 roční syn Francy, který byl jen o 3 měsíce starší než naše dcera a kterého měla Poldina matka s jedním Vídeňákem, který však byl ženatý a měl svoji rodinu. Bydlení jsme měli stíseněné já se ženou jsme spávali v malé místnosti, kde jsme měli ještě postýlku pro naši dceru, babka s dalšími čtyřmi dětmi spávala v druhé ložnici.

Poldina a její matka byly doma a měly plné ruce práce s dětmi. Bylo těžké sehnat pro osm lidí obživu. Babka i má žena sice dostávaly státní podporu pro všechny děti, ale ta byla velice malá. Já jsem dlouho nemohl dostat stabilní zaměstnání, občas jsem sehnal nějakou příležitostnou práci. Chodil jsem na pracovní úřad, ale stále mi jem opakovali, že pro cizince namají práci. Jako Ausländer jsem nesměl pracovat v žádné továrně, i když jsem měl v Rakousku trvalý pobyt, neměl jsem Rakouské občanství, a tak jsem byl cizinec a tím to končilo. Dvakrát mě museli propustit z továrny, kde jsem si našel místo, protože dostali příkaz, že nesmějí zaměstnávat cizince, protože mnoho Rakušanů je bez práce. Šel jem si osobně stěžovat na pracovní úřad, proč nesmím v továrně pracovat, když mám v Rakousku trvalý pobyt a také jsem ve Vídni vychodil školu a jak mám uživit rodinu, ale oni mě jednoduše řekli, že je to nezajímá, že jsem cizinec a že mi mohou dát práci jen na venkově v zemědělství u sedláků. Tato špatně placená práce by ovšem na obživu rodiny nestačila. Tak jsme se museli velmi uskromňovat, abychom přežili. Naše babka navíc bylo dost nehospodárná. Velmi ráda nakupovala v obchodě na dluh a také děti posílala nakupovat na dluh. Obchodník to jen stále připisoval a posílal účty k zaplacení, často si též připsal něco navíc, protože babka absolutně neměla nad svým dluhem kontrolu. Sama většinou neměla peníze a tak jsem musel všechno hradit sám. Situace byla svízelná, ale vzhledem k bydlení jsem se nemohl se svou ženou a dítětem osamostatnit, protože na nájem bychom již neměli peníze.

Když jsem stále nemohl sehnat pořádnou práci, rozhodl jsem se přijmout nabídku jedněch známých naší rodiny, abych se stal jejich společníkem v obchodě. Byli to starší lidé, kteří měli obchod se zeleninou a také na městské tržnici měli stánek kde prodávali ovoce a zeleninu a také měli povolení prodávat domácí masné výrobky. Majitel obchodu se též rád napil dobrého vínka a kvůli tomu mu obchod upadal. Narhl mi, abych se k němu přidal jako společník, že budeme společně po vesnicích vykupovat prasata, zpracovávat je a hotové výrobky prodávat na tržnici. Po poradě s rodinou a známými jsme návrh přijal, sehnal 10 tisíc šilinků jako svůj vklad do podniku a tak jsme se stali společníky. Obchod velmi dobře prosperoval. Vykupovali jsme od sedláků prasata a u jednoho známého na vesnici jsme je zpracovávali. Měl velké sudy, kam jsme maso nakládali do láku, aby se uleželo a potom jsme je udili. Různé zbytky masa jsme vozili domů a tam jsme vyráběli jitrnice, tlačenky, huspeniny, škvarky a sádlo a všechny tyto věci jsme vozili na městskou tržnici, kde je Poldy s manželkou jednoho mého kamaráda prodávaly. Otvíralo se ráno v 7 hodin a to už stávala u stánku velká fronta lidí. Úředně prodej končil ve 12 hodin v poledne. Každý den jsme prodali celá dvě prasata, někdy i víc. Mezi tím jsme zase zásobovali obchod s ovocem a zeleninou ve městě. Obchod se nám celkem dařil a kromě stálého finančního příjmu jsme též měli dostatek jídla, protože z prodeje masa vždy něco zbylo. Nemohl jsem očekávat zázraky, protože majitel podniku musel dostat větší část zisku a také musel platiti všechny daně a já jsem byl přece jenom společník, ale příjmy nám stačily na slušné živobytí a též na rozvoj našeho podniku. Pronajali jsme si na venkově 5 hekterů úrodné půdy a zasadili jsme tam 300 ovocných stromků – jabloně, hrušky, meruňky, broskve a třešně. Byly to už větší stromky a očekávali jsme, že za 2 až 3 roky budou přinášet plody. Na všechnu volnou půdu jsme prozatím nasázeli cibuli a zde bylo možno očekávat úrodu hned.

Agentem Americké výzvědné služby

Pašerácká krev, která kolovala v mých žilách se nemohla zapřít, a tak jsem dál spolupracoval na nelegálním styku Rakouska a Československa. Měl jsem stále stále dobré styky s lidmi, kteří chodili přes hranice a převáželi různé potřebné věci a v poslední době se soustředili na převádění lidí přes hranice. Tenkrát se za převedení jedné osoby platilo až 500 dolarů. Převaděči vodili do Vídně celé rodiny a zde mi je předávali. Neposílali jsme ty lidi o utečeneckých táborů, ale ubytovávali jsme je privátně po rodinách a mým úkolem bylo pro tyto lidi vyřizovat papíry. Měl jsem to tak dobře zorganizované, že lidé, kteří prošli mýma rukama mohli do tří měsíců vycestovat do USA, zatímco v táboře by na to čekali v průměru dva roky. Měl jsem na amerických úřadech ve Vídni mnoho dobrých známých, kteří mi všechno urychleně vyřizovali. Uprchlíkům jsem nosil jen podepisovat vyplněné formuláře a pak je opět zanesl na patřičná místa. Na amerických úřadech mě dobře znali, a tak sjem se mohl za každého zaručit a všechno běželo bez problémů.

Jednou jsem se v kavárně seznámil se dvěma krajany ze Slovenska, kteří mi pověděli, že také emigrovali a časem by se chtěli dostat do Ameriky. Jmenovali se Jozef Mičudik a

Jozef Antl a údajně měli být zaměstnaní někde u Američanů. Po čase, kdy jsme se trochu více poznali se mě zeptali, zda mám ještě nějaké kontakty s osobami, které chodí přes hranice. Asi jim některý můj známý prozradil, že jsem bývalý pašerák. Opakovaně mi navrhovali spolupráci s Americkou organizací, kde mi prý budou dobře platit. Nedal jsem jim hned odpověď, ale řekl jsem jim, že si to musím rozmyslet. Mezi tím jsem si chtěl prověřit co jsou zač a co dělají. O své práci pro emigranty a svých kontaktech na převaděče jsem jim neřekl ani slovo.

Nakonec jsem na spolupráci s Američany přistoupil. Osobně jsem se setkal s pracovníky Americké zparavodajské služby a oni mi vysvětlili, jaké práce by ode mě chtěli. Řekli mi, že když se zapojím do jejich služeb, že budu registrovaný jako Americký voják, budu mít všechny výhody jako bych byl v armádě a budu dostávat měsíční plat 300 dolarů. Toto všechno však měla být jen zástěrka pro tajnou splupráci, kde jsem měl být zvlášť odměňován podle splnění jednotlivých úkolů. Měl jsem nosit přes hranice informace a peníze americkým agentům působícím v Československu. Když jsme vše probrali, podepsal jsem s americkou organizací spolupráci. Tak se ze mě stal americký agent.

Na území Československé republiky bylo mnoho amerických agentů, kteří zde byli zařazeni do normálního pracovního poměru a při tom pracovali pro Americkou výzvědnou službu. Tito agenti dostávali pokyny ze Západu a také peníze na svou práci. Tito agenti si na místě zase získávali další spolupracovníky, kteří jim sháněli požadované informace a byli za to odměňováni. Mým úkolem bylo nosit z Rakouska pokyny pro agenty a peníze. Vše bylo zorganizováno velmi konspirativně. Pokyny a peníze se předávaly do rukou určité osobě, která musela znát smluvené heslo. Kurýr se dostavil na udanou adresu, kde například oznámil, že jde navštívit Jozefa, toho se pak ptal, zda může mluvit s Aničkou a když dostal odpověď, že Anička zemřela, věděl agent, že vše je v pořádku a může zprávy a peníze předat. Tak bylo zabráněno omylům nebo podvodům a také případné zradě. Tím byl úkol splněn. Osoba, která dostala pokyny a peníze pak na určitou adresu na západě napsala srdečný pozdrav k narozeninám pro Aničku a to bylo vyrozumění pro zpravodajskou organizaci, že dotyčná osoba vše dostala. Američané mi pak dali zprávu, že děkují, že úkol byl v pořádku splněn a dostal jsem příslušnou doměnu.

Pro práci pro Americkou zpravodajskou službu jsem využíval své spolupracovníky, kteří převáděli lidi přes hranice. Dobře plnili požadavky, které jsem jim dal a spokojenost byla na všech stranách. Američané se velmi zajímali, jak mám vše zorganizováno, že tak dobře plním všechny úkoly. Řekl jsem jim, že jim v žádném případě neprozradím kdo a jakým způsobem vše nosí přes hranice do Československé republiky a kdo to tam dál doručuje adresátům. Tak chci chránit svoje spolupracovníky, aby nedošlo ke zradě a oni neskončili v rukách Československé státní policie, což by v mnohých případech mohlo vést ke ztrátě jejich svobody nebo i života a postižení celých jejich rodin. Při své práci držíme v absolutní tajnosti všechny osoby, místa a termíny a to nám zaručuje bezpečnost a jistotu práce. Poud jsou s mojí prací spokojeni, ať jim to stačí a nepátrají po dalších informacích.

Ztracený kontakt se spolupracovníky

Přísné utajení veškeré činnosti bylo zárukou úspěchu. Jediná chyba znamenala konec. Těmi tajnými převaděči a mými pomocníky v agenturní práci byli Karel Gruber a jeho přítel. Nerozvážnost a lehkomyslnost, které se dopustil Karel měla osudné následky. Karel se svěřil své milé, jakou dělá práci, po čase se však rozešli a on si našel jinou dívku. Když se o tom dověděla jeho první láska, velice na tu druhou žárlila a jednou když zjistila, že Karel u své nové přítelkyně oslavuje její narozeniny, rozhodla se, že se mu pomstí a šla na ruské velitelství a všechno jim to pověděla, co Karel dělá, že převádí lidi přes hranice a je zapojen do špionážní činnosti.

Rusové okamžitě jeli na udané místo do domu, kde Karel se svou snoubenkou a přáteli oslavovali její narozeniny. Dva muži v civilu se představili jako rakouská tajná policie a nechali si Karla a jeho kolegu zavolat s tím, že od nich potřebují jen nějakou malou informaci a potom že se mohou bavit dál. Potom jim řekli, aby šli ven, že si tam v klidu promluví. Před domem bylo přustavené auto a oni jim řekli, aby si sedli do auta, že tam budou mít větší klid. Jakmile oba nastoupili, vytáhli Rusové pistole a poručili: „Ruce vzhůru!" Oba muže spoutali a odvezli na ruské letiště ve Vídni. Tam už bylo připravené letadlo a odvezli je přímo do Moskvy. Tam je drželi a vyslýchali tři týdny a potom je eskortovali do Československa, kde je předali do rukou státní bezpečnosti. Dali je na Ruzyň do vyšetřovací vazby, tam následovaly výslechy a potom soud a oba dostali trest smrti. Popraveni byli na Pankráci v Praze v roce 1952.

Gruber a jeho přítel zřejmě nevydrželi mučení a a nakonec vyzradili spolupráci se mnou. Jednak, že převáděli přes hranice osoby, kterým jsem pak pomáhal k emigraci do Spojených států a jiných západních zemí, jednak, že pro mě dělali i to, že doručovali nějaké věci různým lidem v Československu. Tak byla má identita prozrazena a ruská rozvědka po mě ve Vídni začala pátrat. Jednoho dne mě skutečně našli. U dveří našeho bytu někdo zaklepal a když jsem šel otevřít, stála tam žena, typická ruská báryšňa, která se ptala na mé jméno, že chce se mnou mluvit. Řekl jsem jí, že jsem to já osobně, aby chvíli počkala, že se obleču a půjdu s ní ven. Když jsem pak vyšel ze dveří, hned mi ta žena řekla, že zde není sama, ale že by se mnou chtěl mluvit jeden ruský důstojník. Na dvoře stál vysoký muž. Vzájemně jsme se představili a on mi rusky povídá, že by se mnou chtěl mluvit. Ta jeho báryšňa se to snažila lámanou němčinou překládat. Zarazil jsem ji a řekl muži, aby na mě mluvil rusky, že mu rozumím. Protože jsme se nemohli bavit na dvoře, narhl jsem, abychom šli do blízké kavárny.

Objednali jsme si kávu a důstojník se mě začal vyptávat. Jmenoval různé lidi a ptal se mě, jestli je znám. Byla to jmé-

na lidí, které převedli přes hranice moji kamarádi. Z toho jsem pochopil, že je Rusové zatkli, ale nevěděl jsem, kde je mají. Všechno jsem popřel a řekl důstojníkovi, že jsem taková jména nikdy nslyšel a ani jsem nikdy neviděl někoho, kdo by měl takové jméno. Tak jsme se při prvním setkání na ničem nedohodli, ale smluvili jsme si schůzku opět za týden v jiné kavárně.

Když mě takto nečekaně Rusové přepadli, šel jsem okamžitě na Americké vojenské velitelství do 9. okresu ve Vídni, kde jsem se dobře znal s vrchním velitelem. Pověděl jsem mu o tom, jak mě Rusové doma navštívili a jak mě vyslýchali ohledně osob, které emigrovaly do Spojených států a že máme domluvenou další schůzku a co mám dělat. Americký velitel mi řekl, že je to těžká situace, ze které není východisko, protože bydlím v ruské zóně a tam je všechno v pravomoci Rusů a podle válečných dohod druhé vítězné mocnosti nemohou zasahovat do jiné zóny, která jim neptří. Varoval mě, že pokud se vrátím do ruské zóny a opět se setkám s tím ruským důstojníkem, že mě mohou klidně násilím unést, pokud se s nimi nedohodnu po dobrém. Americký velitel mi slíbil, že pro mě udělá co bude v jeho silách, že pokud musím na tu schůzku jít, že tam pošle svoje lidi, kteří budou nablízku s autem, aby mi pomohli, kdyby to bylo potřeba.

Tak jsem šel za týden na smluvenou schůzku. Ruský důstojník se dostavil opět se svojí báryšňou, venku čekali američtí vojáci, co se bude dít. Ruský velitel zase mlel kolem dokola to samé a nakonec mi řekl, že on ke mně přišel jako kamarád a že se se mnou chce domluvit o spolupráci pro Rusy, že kdyby chtěl, že mě mohou násilně unést, ale on nic takového nechce, že doufá, že se dohodneme a že s nimi budu spolupracovat a budeme dobří přátelé. Řekl jsem mu, že si to musím ještě rozmyslet, že se nemohu hned tak rozhodnout. Velitel tedy navrhnul, že se ještě jednou setkáme, abych mu řekl, jak jsem se rozhodl a že se setkáme přímo na ruském velitelství v jeho kanceláři. Přikývnul jsem mu na to a tak jsme se rozešli. Nasedl s báryšňou do auta a odjeli. Mě zase za rohem naložili do auta američtí vojáci a odvezli na jejich velitelství. Tam jsem vše pověděl americkému veliteli, jak mě onen Rus lákal ke spolupráci a že mám přijít na jejich velitelství. Byla to situace skutečně kritická. Pokud půjdu na ruské velitelství, budou mě tam mít jako ptáčka v kleci. Když tam nepůjdu, budou Rusové po mě pátrat a dříve nebo později mě dostanou. Byla jistá naděje přestěhovat se ve Vídni do americké zóny, ale ani tam bych nebyl v bezpečí, i odtud mě mohli Rusové snadno unést. Americký velitel mi nabízel, že mi mohou pomoci okamžetě odejít do Spojených států, ale mně se hlavou honily myšlenky na rodinu, která by měla jít do neznáma a nakonec na všechno to byla krátká doba.

Když nadešel den mé návštěvy ruského velitelství, rozhodl sjem se, že tam nepůjdu. Své ženě jsem všechno vysvětlil a řekl jsem jí, že kdyby se u nás objevila zase ta Ruska, aby jí řekla, že jsem musel naryychlo odjet ke svému bratrovi, který náhle onemocněl a že neví, kdy se vrátím domů. Báryšňa se skutečně došla zeptat, proč jsem nepřišel na jejich velitelství a moje Poldy jí pověděla to, co jsem jí řekl.

Den před svým odchodem jsem si vzal svoji milovanou dcerku Gábinu na procházku do města. Šli jsme do jednoho obchodního domu. Tam jsem jí koupil nové šatičky a kompletní nové oblečení včetně spodního prádla. Také jsem jí koupil nové botičky a hned si všechno v obchodě na sebe oblékla, staré šatky jsme zabalili s sebou a když sjem ji dovedl domů, byla celá v novém, malá kasavice jako princezna.

Moje poldy byla skutečně dobrou ženou a matkou pro naši dceru. Měli jsme se všichni moc rádi. Vstup do Americké výzvědné služby nakonec zničil naše manželství a já jsem ztratil rodinu. Peníze, které jsem dostával byly lákavé, mohli jsme si konečně dovolit žít jako lepší lidé, ale nakonec nám ani peníze nemohly pomoci. Mladý nerozumný člověk v touze po penězích si často neuvědomí do čeho jde. A tak i já jsem vlastně vstoupil do pekla, ze kterého nyní nebylo východiska a nikdo mi nemohl pomoci.

Loučím se s rodinou a nevím, zda se k ní ještě někdy vrátím

Nadešel den rozloučení. Poldy a dcera Gábi mě doprovodili do města, kde jsme se rozloučili, já jsem nastoupil do elektriky, ony mi naposledy zamávaly a nikdo z nás netušil, že to bude naše poslední společná chvíle v našem životě. Vlakem sjem se potom dostal až do městečka Ringelsdorf přímo na rakouských hranicích. Tam jsem se setkal se svými spolupracovníky, kteří na mě čekali a podrobně mě informovali o tom, jak to vypadá na hranicích a co všechno se tam změnilo a že je všechno připraveno na přechod hranice. Pěšky jsem se dostal až k řece Moravě, kde měli rakouští rybáři svoji základnu. Byli to naši spolupracovníci. Půjčili mi loďku a s tou jsem se dostal přes řeku na Československou stranu. Odtud jsem pokračoval k československému hraničnímu pásmu, které bylo posunuto několik set metrů do vnitrozemí. Sryl jsem se, abych mohl pozorovat pohraniční stráž, která zde dělala pravidelné obchůzky. Pohraničníci se brzy objevili, přešli kolem aniž by mě zpozorovali a po asi dvaceti minutách se opět vraceli nazpátek. Za stejnou dobu pak opět přišli z druhé strany. Tak jsem věděl kolik mám času na přechod hranice. Počkal jsem až zašli a vyrazil k zadrátovanému koridoru. Zahladil jsem stopy v oranisku, přestřihnul několik drátů, dostal se na druhou stranu a potom jsem zase dráty pečlivě spojil dohromady, aby nikdo nepoznal, že tam byla díra. Celá operace trvala asi 3 - 5 minut. Potom jsem se rychle vzdálil asi 300 metrů od koridoru a zalehl, aby mě nebylo vidět. Hlídka přešla místo kudy jsem před chvílí přešel na druhou stranu a vůbec ničeho si nevšimla. Hned jak zašla, zvedl jsem se a rychle uháněl pryč do Velkých Levár ke svému bratrovi. Bylo to tak 4 - 5 kilometrů od hranic.

Po celou dobu pobytu na Slovensku jsem se skrýval u bratra. Kromě něho nikdo nevěděl, že tam jsem. Na území Československé republiky všechny vyřizoval můj bratr. Donášel učeným osobám informace a ostatní věci, ale vůbec netušil o co jde. I kdyby se ze zvědavosti někdy podíval do dopisů,

které nosil, nic by z toho nepoznal. Všechny zprávy byly dokonale zašifrované a klíč měl pouze ten správný příjemce.

Když bylo vyřízeno vše potřebné, chystal jsem se zpět do Rakouska. Bratr se však vytasil s tím, že má na mě jednu prosbu, že jeho dobrý kamarád potřebuje dostat přes hranice jednu osobu, že po tom člověkovi jde policie a potřebuje se dostat do zahraničí a abych ho vzal s sebou. Varoval jsem bratra, aby nic takového nedělal i když jde o jeho dobrého kamaráda. Aby nevěřil vůbec nikomu, že ten kamarád může být zrádce a může pracovat pro státní policii. Policie dobře ví, že máš bratra ve Vídni a když kamarádovi slíbíš, že jeho známého převedeme, půjdou po nás a to bude konec. Bratr si však nedal říct a stále mě přemlouval, že za svého kamaráda ručí, abych neměl strach, že on by nás nikdy nezradil.

Nechtěl jsem poslechnout a už jsem z toho byl celý nervózní. Nakonec jsem bratrovi řekl, že to tedy udělám, ale jenom proto, že je můj bratr a že bych to nikomu jinému neudělal, protože nikomu nevěřím. Když dostal bratr můj souhlas, rychle běžel ke kamarádovi, aby mu sdělil, že pomůžu té osobě, aby se dostala za hranice. Bratrův kamarád mu však řekl, že je to moc na rychlo, a že se ten člověk může připravit, až druhý den a že ho dovede na smluvené místo. Od chvíle, kdy mi to bratr řekl, že musíme čekat jsem byl neklidný. Druhý den se bratr vytasil s tím, že mu ten kamarád dal sto tisíc Československých korun za převední toho člověka. V tom okamžiku jsem pochopil, že je vše vyzrazeno a my jsme se stali obětí léčky. Řekl jsem bratrovi: „Tvůj kamarád nás zradil! Už se z toho nedostanem. Všechno co uděláme je zbytečné. Policie má už v této chvíli všechno obšancované." Bratr tomu však stále nevěřil.

Přiblížil se čas, kdy měl vyzvednout toho člověka, kterého jsem měl převést přes hranice. Odešel tedy k lesu, kde se měli setkat a mě to nedalo pokoje a tak jsem vyšel ven, abych obhlédl terén. Brzy jsme zjistil, že celé okolí je obklíčené policií a vojskem. Když se bratr vrátil a hlásil, že onen člověk čeká na smluveném místě, řekl jsem mu, že je všechno zbytečné, že jsme v pasti, ze které není úniku. Řekl jsem mu, aby šel napřed, ale že ho stejně zatknou dříve, než k tomu člověku dojde a že ho už nikdy neuvidí. Já jsem vyrazil chvíli za bratrem. Viděl jsem, že kruh kolem nás se uzavřel. Nechali nás v klidu dojít až na místo setkání s oním člověkem. Prvně oblíčili a zajistili bratra. Ten cizí člověk se připojil k policii a pak se vrhli na mě. Musel jsem dát ruce vzhůru, želízka zacvakla a tím všechno skončilo. Na cestě byla již připravená tři auta, do jednoho posadili bratra, do druhého mě a do třetího nastoupil s policisty onen provokatér. Když už jsem seděl v autě, dali mi přes oči černou pásku, abych neviděl, kam mě vezou. Protože jsem však dokonale znal cestu i celé okolí, poznal jsem, že nás vezou do Malacek na Státní policii.

Pokračování příště.

Redakčně upraveno podle zápisků Ondřeje Dunara

Teror v Bostnu

Po řadu let, stejně jako mnozí jiní, jsem sledoval se zájmem populární „Bostonský marathon".

Vítěz dostal vždy kromě vavřínového věnce ještě velkou finanční odměnu. Obyčejně to bylo okolo jednoho milion dolarů. Nebylo tedy divu, že se na „Bostonský marathon" sjížděli nejlepší běžci - vytrvalci z celého světa. A tak tomu bylo i letos. Přijeli známí běžci z Afriky, kteří trénují na tento závod již od mládí. Oni dobře vědí, že kromě popularity i odměna za vítězství by změnila jejich život nadosmrti. Kromě těchto běžců - vytrvalců, se zúčastňují „Bostonského marathonu" i běžci méně známí. Běží buď ve prospěch fondu některého člena rodiny, který má rakovinu nebo jen proto, aby ukázali, že jsou stále v dobré tělesné kondici. Ať je to tak nebo tak, letos to bylo jinak.

Letos nikoho nezajímalo, kdo byl vítěz nebo vítězka „Bostonského marathonu". Sotva několik běžců proběhlo cílem, vybuchly v cíli dvě bomby, které zranily hodně běžců a diváků a dokonce zabily osmiletého chlapce a ještě dva další lidi.

V této chvíli, kdy píšu tyto řádky, se ještě neví, kdo stojí za tímto vražedným teroristickým útokem. Je to však k nevíře, že se najdou lidé, kteří chtějí druhým, nevinným lidem ublížit a dokonce je zabít. Jsou to zločiny do nebe volající. Nejde však o to nyní dopadnout teroristy, ať už domácí nebo zahraniční, ale spíš bychom se měli zamyslet nad tím, co je prvotní příčinou takového lidského jednání.

Všeobecně se ví, že hodně viny na tom nesou naše televizní programy, videofilmy, počítačové hry a internet. Místo aby se prostřednictvím těchto médií ukazovalo lidem něco pěkného a pomáhaly se takto vychovávat děti a mládež, ve většině programů a filmů vidíme jen samé násilí, střílení a vraždění bez sebemenší úcty k lidskému životu. Dokud někdo tyto programy nezmění, budeme se opravdu za chvíli bát vystrčit hlavu na ulici. Je to tu teď horší než bylo kdysi na „Divokém západě."

Nechci na nikoho svolávat Boží tresty, ale naopak bych chtěl Boha poprosit, aby lidem všech národů světa a zvláště mladé generaci vlil do srdcí úctu k životu, vzájemnou lásku a toleranci, dobrotu a mravní ušlechtilost. Jen tak bude náš život šťastnější a bezpečnější.

Lubomír Hromádka, Washington D.C.

Lucky Sevens ... and a Child

From the bible to casinos, seven is often considered to be a magical, perfect, and lucky number.

Jesus told us to forgive those who hurt us 70 times seven times. Clearly he meant that to mean infinity.

Genesis speaks of the seven days of creation, Scripture speaks of seven archangels, and the Book of Revelation. The bible is saturated with the number seven. It would take several pages just to list the references.

What is true for the Christian bible is paralleled elsewhere: There are seven lucky gods of good fortune in Japanese mythology, and the Buddhists believe that Buddha walked seven steps at his birth.

In Judaism, there are seven days of mourning, the weekly Torah is divided into seven special sections, there are seven blessings recited at a Jewish wedding, the Jewish bride and groom are feted for seven days, and there are seven primary emotions attributed to God.

In the Islamic tradition, there are seven heavens and seven earths, seven fires in hell, seven doors to heaven, and seven doors to hell.

And then there are these facts connected to the number seven: There are seven continents in the world, seven colors to the rainbow, seven days in a week, seven basic musical notes, seven stars in the Big Dipper, and seven celestial bodies visible to the naked eye. Seven is the calling code for telephones in Russia.

In North America, major-leagues baseball, basketball, and hockey all decide their final championships through a seven-game series, and seven is the jersey number chosen by many elite athletes, including Mickey Mantle. Casinos too like the number seven. Lining up a row of sevens is the route to many a jackpot.

Jesus, Judaism, Islam, Buddhism, nature, the measurement of our weeks, Russian telephone codes, major league sports, Mickey Mantle, and casinos - now that's an audience! It's no accident that there are lots of lists of "sevens."

For example: we have all kinds of theological and church lists of seven:

Christian theology speaks of the Seven Gifts of the Holy Spirit: wisdom, understanding, counsel, fortitude, knowledge, piety, and fear of the Lord. Of Seven Deadly Sins: pride, envy, wrath, sloth (ace-dia), greed, gluttony, and lust; and of the corresponding Seven Heavenly Virtues: humility, kindness, patience, diligence, charity, temperance, and chastity. It also speaks of the Seven Last Words of Jesus: "Father, forgive them for they know not what they do"; "Truly I say to you, today you will be with me in paradise"; "Father, into your hands, I commend my spirit"; "Woman, this is your son ... This is your mother"; "My God, my God, why have you forsaken me?"; "I thirst"; "It is finished."

Mohandas Gandhi spoke of Seven Social Sins: politics without principle, wealth without work, commerce without morality, pleasure without conscience, education without character, science without humanity, and worship without sacrifice.

To this, Roman Catholics have added Seven Themes of Catholic Social Teaching: The life and dignity of the human person; the call to family, community, and participation; rights and responsibilities; the option for the poor and vulnerable; the dignity of work and the rights of workers; solidarity; and care for God's creation.

Roman Catholics have seven sacraments: baptism, confirmation, Eucharist, reconciliation, healing of the sick, holy orders, and matrimony. Seven Corporal Works of Mercy: feed the hungry, give drink to the thirsty, clothe the naked, shelter the homeless, visit the sick, visit the imprisoned, and bury the dead. And Seven Spiritual Works of Mercy: instruct the ignorant, counsel the doubtful, admonish sinners, bear wrongs patiently, forgive offenses willingly, comfort the afflicted, and pray for the living and the dead.

Moreover, Roman Catholics venerate the Seven Sorrows of Mary: the prophecy of Simeon, the flight into Egypt, the loss of the child Jesus in the temple, meeting Jesus on the way of Calvary, Jesus dying on the cross, receiving the body of Jesus in her arms, placing the body of Jesus into the tomb.

And of course, not least, we have the famous Seven Wonders of the World, though now there are arguments as to what precisely constitutes that list. Some argue for the original list, The Seven Wonders of the Ancient World, others propose The Seven Wonders of the Modern World, some speak of The Seven Wonders of the Contemporary World, and still others affirm that the real wonders of this world are constructed by nature and they list instead The Seven Natural Wonders of this World.

So what's the true list? What, in fact, constitutes the Seven Wonders of the World?

Recently this story appeared on the internet: A teacher asked her students to name The Seven Wonders of the World. A number of students, with the help no doubt of electronic gadgets, quickly produced the various lists.

One young girl, however, without any electronic research, produced her own list. The Seven Wonders of the World, she submitted, are seeing, feeling, tasting, smelling, touching, breathing, and loving. That list, I believe, trumps all other lists and includes all the sacraments.

by Father Ronald Rolheiser, OMI
The Observer, April 12, 2013

HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION - Měsíčník České Misie v Chicagu - Vydává Česká Misie - náboženské a kulturní středisko 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 255 - 5117, E-mail: velehradchicago@comcast.net Řídí: Mons. Dušan Hladík s redakční radou. Adresa: HLASY NÁRODA 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Roční předplatné (12 čísel) – USA osobní odběr 30.00 USD, USA poštou 1.třída 40.00 USD, Canada letecky 40.00 USD, Cizina letecky 55.00 USD. Jednotlivé číslo 2.50 USD. Šeky pište na CZECH MISSION. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. V otázkách soukromých zjevení, která dosud nebyla schválena církví, se plně podřizujeme definitivnímu rozhodnutí církevní autority.

Picturesque Regions of Ancestral Homeland

Eastern Bohemia (5)

Conspicuosly located on the banks of Sázava river lies the town of Havlíčkův Brod, until 1945 known as Německý Brod ("German Ford"). The town's current name is derived from an ardent patriot and leader of the revivalist movement Karel Havlíček Borovský (*1821 in Borová † 1856 in Praha). After graduating from the gymnasium in Německý Brod, Havlíček left for Prague at the age of 18 and began to study philosophy. He completed his studies at the university and decided to study theology. He was dismissed from the seminary after only one year due to his "lack of serious commitment toward the prospective religious vocation".

Failing to obtain a position of high school teacher, he left for Moscow where he was able to become a tutor in the family of a university professor. His early Rusophile enthusiasm, however, died, when he realized that Czech liberation movement would find no support in czarist Russia and that panslavic ideology is a beautiful but impractical dream. His Russian experiences he published in periodicals Květy (Blossoms) and Česká včela (Czech Bee) and ultimately in a book entitled Images from Russia. Havlíček returned to Prague in 1845, determined to follow a journalistic career. He openly criticized Josef Kajetán Tyl's novel The Last Czech and condemned useless chauvinism while supporting constructive and realistic patriotism.

In April of the revolutionary year 1848 he became editor-in-chief of Národní noviny (National News), the first newspaper of Czech liberals. He also worked in the National Committee and in July of that year he was elected deputy to the Imperial Assembly (Říšský sněm). Considering himself to be a journalist rather than a politician, he resigned his mandate and resumed his editorial leadership of Národní noviny. Thanks to Havlíček, the newspaper generated tremendous influence upon Czech public opinion. Besides his articles, Havlíček's epigrams and candid satirical couplets had greater impact on readers than political rhetoric.

After the adjournment of the Imperial Assembly in 1849, Austria returned to the restoration of absolutism and the majority of Czech liberal politicians withdrew into seclusion, abandoning public affairs. Havlíček, nevertheless, took an intrepid stand against rising absolutism. In April od that year he was summoned to stand before the jury of Prague court accused of criticizing the revised constitution. Czech patriots rejoiced when the jury found him innocent. After the breakup of the radical democratic movement in May of 1849, Národní noviny remained the only public tribune of the opposition. In January of 1850 the publication ceased to exist. Havlíček, however, would not give up. In May he began to publish a political weekly Slovan in Kutná Hora. He also published two almanacs of his articles, The Spirit of National News and Epistles of Kutná Hora. His activities earned him constant attention of Austrian police authorities, who would confiscate singular issues of Slovan. After experiencing continuous harassment, Havlíček finally stopped the publication of this periodical. He had to face further accusations and a jury trial, but once again he was found innocent.

He planned to buy a small farm and focus on cultivation of the land while devoting some time to literal activities, but during the night of December 16, 1851, he was ar-rested, separated from his family and transferred by police escort to a small Tyrolian town of Brixen. The separation from his family and the Czech society put Havlíček into deep psychological crises but did not break his spirit. He studied, translated and created new literal works which represent the acme of his poetic oeuvre, namely Tyrolian Elegies, Baptism of Saint Vladimír and King Lávra.

Havlíček was released from his exile in Brixen in May of 1855, more than 3 years after his arrest. The return to his home was marked by bitter disappointments. Few days before his arrival his wife died and when he reached Prague for a "limited visit", he discovered that most of his erstwhile friends were avoiding him out of fear caused by the oppressive police state.

Karel Havliček Borovský

At this time he also suffered from advanced tuberculosis which led to his premature death at the age of thirty five.

Karel Havlíček Borovský is considered to be the founder of Czech political journalism. His poetic works prominently influenced the evolutin of Czech satire. His courageous fight against Austrian absolutism earned him the sympathies of the wide strata od Czech population. His name became a symbol of courage, defiance and battle against oppression as well as allegiance to the ideals of democracy and national independence.

Returning now to the town named after the undisputed harbinger of Czech independence, we shall begin our visit at the quadrangular market square appropriately named Havlíčkovo náměstí. The square is defined by Baroque houses with lavishly decorated façades. Rising above their roofs is the massive tower of the 13th century Church of the Assumption of the Virgin Mary (kostel Nanebevzetí Panny Marie) with a lovely high altar, with four levels of angels and saints. The church also has some interesting side altars. The church belfry contains one of Bohemia's largest bells, "Vilém", dating from 1300. At the square's center is a Marian column decorated with figures of saint Andrew, Florian, John of Nepomuk and Wenceslas. Nearby is a stone fountain in the shape of the Greek sea god Triton.

The historical legacy of Karel Hlavlíček Borovský has seemingly outlived the distinction of the small provincial town of his relatively short residence.

Tony Jandáček

Photo on back page:
The Havlíček's square in Havlíčkův Brod

TRAFIKA